

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPŠTINE BUGOJNO
NA DAN 31.12.2014. GODINE**

Broj: 05-9/15

Sarajevo, juni 2015. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	4
1.	Uvod	4
2.	Predmet, cilj i obim revizije	4
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	5
4.	Sistem internih kontrola i interna revizija	5
5.	Budžet Opštine Bugojno i izvještavanje	8
6.	Izvršenje Budžeta Opštine	9
6.1	Prihodi i primici	10
6.2	Rashodi i izdaci	15
6.2.1	<i>Izdaci za bruto plaće i naknade</i>	15
6.2.2	<i>Izdaci za materijal i usluge</i>	16
6.2.3	<i>Tekući transferi</i>	17
6.2.4	<i>Kapitalni transferi</i>	21
6.2.5	<i>Kapitalni izdaci</i>	22
6.2.6	<i>Nadzor nad namjenskim utroškom tekućih i kapitalnih transfera</i>	23
7.	Imovina, obaveze i izvori sredstava	24
8.	Javne nabavke	28
9.	KOMENTAR	28
III.	REZIME DATIH PREPORUKA	29
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
	Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2014. godinu	1
	Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine	4

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Opštine Bugojno** za 2014. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) na dan 31. decembra 2014. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Opštine Bugojno odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Opštine Bugojno je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljeni u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja sa rezervom:

- 1. Opština nije poduzela sve zakonom propisane mjere i aktivnosti u cilju evidentiranja i naplate prihoda Opštine Bugojno. Navedeno je imalo za posljedicu da zakupci poslovnog prostora i javnih površina za postavljanje kioska i privremenih objekata i dužnici po osnovu potpisanih ugovora o obročnom plaćanju naknade za uređenje građevinskog zemljišta i naknade za pogodnost (rentu) ne izmiruju ugovorene obaveze, da se pločnici i ostale javne površine ispred poslovnih prostora nelegalno koriste za postavljanje ljetnih bašti i da se prihodi od opštinskih komunalnih naknada**

ne uplaćuju na depozitni račun Opštine Bugojno. Naročito ističemo da nadležne opštinske službe nisu uspostavile baze podataka neporeznih prihoda iz svoje nadležnosti i da kvartalni Izvještaji o izvršenju Budžeta Opštine dostavljeni Vijeću ne sadrže informacije o stanju nenaplaćenih neporeznih prihoda, što nije u skladu sa članom 97. Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda Opštine Bugojno (tačka 6.1. Izvještaja);

2. Ne može se potvrditi da je sistem internih kontrola adekvatno uspostavljen u dijelu koji se odnosi na obračun plata i naknada, realizaciju izdataka za materijal i usluge (nabavka lož ulja, troškovi telefona i goriva), kao i isplate izdataka za vijećničke paušale i učešće na sjednicama sekretara Opštinskog vijeća (tačka 6.2.1. i 6.2.2. Izvještaja);
3. Ne može se potvrditi da za raspodjelu i trošenje dijela sredstava korisnicima tekućih i kapitalnih transfera postoje jasna i utvrđena pravila, odnosno kriteriji za dodjelu sredstava (tekući transferi za kulturu (92.156 KM), za socijalne i zdravstvene pomoći (48.732 KM), nevladinim organizacijama (15.000 KM), za odbranu magistarskih radova i doktorskih disertacija (7.222 KM), te kapitalni transferi za lokalne puteve (336.289 KM) i za elektromrežu (48.673 KM)). U pojedinim slučajevima, nadležne službe nemaju informaciju o tome na koji način se vrši realizacija određenog transfera, nemaju pregledne i potpune informacije o tome da li su sredstva i doznačena krajnjim korisnicima, a naročito nemaju uspostavljene pomoćne evidencije o namjenskom pravdanju i utrošku doznačenih sredstava, iako su isti u Posebnom dijelu usvojenog Budžeta Opštine razvrstani u njihovu nadležnost, što nije u skladu sa članom 3. Odluke o izvršavanju budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu (tačka 6.2.3. i 6.2.4. Izvještaja);
4. Ne može se potvrditi da su nadležne opštinske službe na adekvatan način obavljale poslove praćenja, izvještavanja i nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava krajnjim korisnicima po osnovu tekućih i kapitalnih transfera, što nije u skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta za 2014. godinu. Navedeno naročito dolazi do izražaja ako se ima u vidu činjenica da je Budžetom za 2014. godinu planirano izvršenje čak 45 tekućih i 19 kapitalnih transfera čije izvršenje iznosi 3.223.076 KM i predstavlja 48,23 % ukupnog izvršenja Budžeta (tačka 6.2.6. Izvještaja);
5. Po osnovu realizacije potpisanog Ugovora o građenju sa izabranim izvođačem radova „Rudnici gipsa“ z.d.d. Donji Vakuf, a za rekonstrukciju ulica Bosanska i Kalinska, sa 31.12.2014. godine izvršeno je radova u vrijednosti od 265.007 KM, dok je knjigovodstveno evidentirano kao izvršenje ugovora 287.987 KM. Konstatovana razlika u iznosu od 22.980 KM se odnosi na nepravilno evidentiranje avansno doznačenih sredstava, koja su umjesto kao potraživanja za date avanse knjižena kao izvršenje budžeta, a za koji iznos finansijski izvještaji Opštine nisu realno i fer iskazani, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja (tačka 6.2.5. Izvještaja);
6. Ne može se potvrditi da je popis imovine i obaveza u potpunosti izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, obzirom da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja novčanih sredstava, kratkoročnih potraživanja i plasmana, kao i obaveza sa stvarnim stanjem (tačka 7. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte stavki opisanih u „Osnovi za izražavanje mišljenja“, finansijski izvještaji Opštine Bugojno, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2014. godine i rezultate poslovanja, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske informacije i transakcije prikazane u finansijskim izvještajima Opštine Bugojno u toku 2014. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije u tačkama od 1. do 6. prethodnog pasusa, bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Isticanje predmeta

Bez uticaja na izraženo mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

Na dan 31.12.2014. godine neizmirene kratkoročne obaveze su iznosile 1.869.493 KM ili 27,97 % ukupnog izvršenja Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu, što ukazuje na nelikvidnost koja je jednim dijelom posljedica načina rada prilikom izvršavanja istog. Navedeno upućuje na potrebu poduzimanja sistemskih mjera u cilju dugoročnog uravnoteženja Budžeta Opštine Bugojno, putem povećanja prihoda i smanjenja rashodovnih stavki zbog čije realizacije smo dali detaljnija pojašnjenja i preporuke u revizorskom izvještaju (tačka 5 i 7. Izvještaja).

Sarajevo, 22.05.2015. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Opština Bugojno (u daljem tekstu: Opština) je jedinica lokalne samouprave u sastavu Srednjobosanskog kantona, uspostavljena zakonom, sa nadležnostima utvrđenim Ustavom Federacije BiH, Ustavom Srednjobosanskog kantona, Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH¹ i Statutom Opštine Bugojno. Opština ima svojstvo pravnog lica. Ona ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Opština obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana. U skladu sa Zakonom, u vlastite nadležnosti Opštine posebno spadaju: 1) osiguranje i zaštite ljudskih prava i sloboda u skladu sa Ustavom; 2) donošenje budžeta Opštine; 3) donošenje programa i planova razvoja Opštine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje; 4) utvrđivanje politike korištenja i visine naknada za korištenje javnih dobara; 5) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz opštinske nadležnosti; 6) donošenje razvojnih, prostornih i urbanističkih programa i planova; 7) donošenje odluke o upravljanju i raspolaganju građevinskim zemljištem (imovinom); 8) uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz nadležnosti Opštine; 9) obavljanje poslova iz oblasti premjera i katastra nekretnina i evidencija o nekretninama; 10) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, održavanje lokalnih grobalja, ulična rasvjeta, parkovi, lokalni putevi i mostovi i dr.); 11) uspostavljanje organizacije mjesne samouprave; 12) poduzimanje mjera za osiguranje javnog reda i mira; 13) organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa, i drugi poslovi utvrđeni Zakonom o principima lokalne samouprave, kao i poslovi preneseni zakonom iz djelokruga kantona i Federacije.

Organi Opštine su: Opštinsko vijeće i Opštinski načelnik. Opštinsko vijeće (**u daljem tekstu: Vijeće**) je predstavničko tijelo građana Opštine, kojeg čini 25 vijećnika, izabranih na osnovu opšteg biračkog prava na neposrednim izborima tajnim glasanjem, na način utvrđen zakonom. Opštinski načelnik (**u daljem tekstu: načelnik**) predstavlja izvršni organ Opštine i isti se bira neposredno, na način i po postupku utvrđenom zakonom, te obavlja funkcije utvrđene Ustavom, Zakonom i Statutom Opštine. U cilju obavljanja poslova i zadataka iz svoje nadležnosti, Opština je u skladu sa Odlukom o opštinskoj upravi i Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji opštinskih organa uprave i posebnih opštinskih službi Bugojno, formirala sljedeće opštinske službe za upravu: Stručnu službu Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika, Službu za finansije i inspekcijski nadzor, Službu za privredu, društvene djelatnosti i opštu upravu, Službu za urbanizam, građenje, geodetske – katastarske poslove i imovinsko – pravne poslove, Službu za stambeno – komunalne poslove, obnovu i razvoj i mjesne zajednice i Službu za civilnu zaštitu.

Prema Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji sistematizovano je 108 radnih mjesta, a na dan 31.12.2014. godine u opštinskoj administraciji je radilo 94 uposlenika.

Sjedište Opštine Bugojno je u ulici 307. Motorizovane brigade br. 92.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Opštine za 2014. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Opštine na dan 31.12.2014. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se

¹ „Službene novine FBiH“, broj 49/06;

završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od novembra 2014. godine do maja 2015. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH po drugi put obavlja reviziju finansijskih izvještaja Opštine Bugojno. U prethodnoj reviziji za 2001. godinu dato je mišljenje sa rezervom, a kvalifikacije su date po osnovu nefunkcionisanja sistema internih kontrola, nedosljednog poštivanja zakonskih propisa prilikom izrade i donošenja budžeta, nepotpunog poštivanja zakonskih propisa prilikom nabavke stalnih sredstava, materijala i ugovaranja usluga, kao i prilikom konsolidacije finansijskih izvještaja budžetskih korisnika. Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjenu zakonskih propisa na osnovu kojih su date navedene kvalifikacije i preporuke, u obavljenoj reviziji za 2014. godinu nismo mogli izvršiti ocjenu postupanja po istima.

4. Sistem internih kontrola i interna revizija

Rukovodstvo Opštine je odgovorno za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola, a faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Najznačajniji interni akti Opštine su Statut i pravilnici o unutrašnjoj organizaciji (Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinственog opštinskog organa uprave Opštine Bugojno, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Službe za civilnu zaštitu i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika).

Statutom Opštine iz 2007. godine regulisane su nadležnosti Opštinskog vijeća i načelnika, a isti se je do sada mijenjao dva puta, i to: 2008. godine i 2011. godine. Poslove uprave i samouprave iz nadležnosti Opštine obavlja opštinski načelnik, preko opštinskih službi za upravu. Službe za upravu su odgovorne opštinskom načelniku i Vijeću za zakonito, potpuno, efikasno i profesionalno obavljanje poslova iz svoje nadležnosti. Službe za upravu imaju ovlaštenja i obaveze da Opštinskom vijeću podnose, radi razmatranja, pojedina pitanja iz svoje nadležnosti i daju preporuke u vezi sa izvršavanjem zakona i drugih propisa. Također su obavezne, na zahtjev Vijeća i načelnika, podnositi izvještaj o svom radu, o stanju u svojoj oblasti i o izvršavanju zakona i drugih propisa, odgovarati na pitanja, pripremati propise, analitičke, informativne i druge materijale.

Opštinsko vijeće je 26.03.2013. godine prihvatilo Program rada opštinskog načelnika za period 2012. – 2016. godina, a sastavni dio istog je Program rada načelnika za 2013. godinu. Program rada načelnika Opštine Bugojno za 2014. godinu i Program rada Opštinskog vijeća Bugojno za 2014. godinu nisu usvojeni od strane Vijeća, što nije u skladu sa članom 45. Statuta, kao i člana 53. Poslovnika o radu Vijeća. Prezentiran nam je Izvještaj o radu svih opštinskih službi za 2014. godinu, a u okviru Službe za poslove opštinskog načelnika i Opštinskog vijeća prezentiran je i Izvještaj o radu Vijeća za 2014. godinu. Međutim navedeni izvještaji, iako je prošao propisani rok 31. mart, utvrđen Statutom, u vrijeme izrade izvještaja nisu razmatrani od strane Vijeća.

Program rada načelnika i Program rada Opštinskog vijeća Bugojno donositi za svaku godinu, a praćenje provođenja programa vršiti u okviru izvještaja o aktivnostima opštinskog načelnika svake godine, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, u skladu sa odredbama člana 45. Statuta i člana 53. Poslovnika o radu Opštinskog vijeća;

Na osnovu Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH¹, Vijeće je donijelo **Odluku o opštinskoj upravi** 13.11.2006. godine. Odlukom se uređuje organizacija jedinstvenog opštinskog organa u okviru kojeg se obavljaju poslovi lokalne samouprave i upravni poslovi iz samoupravnog djelokruga Opštine Bugojno, organizacione jedinice službi za upravu unutar jedinstvenog općinskog organa uprave, djelokrug rada službi za upravu i način rukovođenja, organizacija posebnih opštinskih službi, te organizacija službi za obavljanje stručnih, tehničkih i pratećih poslova u Opštini. Navedenom Odlukom je propisano: 1) **da Jedinstveni opštinski organ uprave Opštine Bugojno čine:** opštinski načelnik i 4 službe (Služba za privredu, društvene djelatnosti i opštu upravu; Služba za urbanizam, građenje, geodetsko – katastarske i imovinsko - pravne poslove; Služba za stambeno – komunalne poslove, obnovu i razvoj i mjesne zajednice i Služba za finansije i inspekcijски nadzor), 2) **da je Služba za civilnu zaštitu** posebna opštinska služba i 3) **da je Stručna služba Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika** služba za obavljanje stručnih, tehničkih i pratećih poslova. U skladu sa navedenom Odlukom, uz saglasnost Vijeća, načelnik je donio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog opštinskog organa uprave Opštine Bugojno² (sistematizovano 73, popunjena 62 radna mjesta), kao i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Službe za civilnu zaštitu³ (sistematizovano 7, popunjena 4 radna mjesta) i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika⁴ (sistematizovano 28, popunjeno 29 radnih mjesta), na koje nije tražena saglasnost Vijeća. **Dakle, u opštini Bugojno ima ukupno 108 sistematiziranih radnih mjesta a obavljenom revizijom smo konstatovali da je na dan 31.12.2014. godine na platnom spisku bilo 94 zaposlenika (uključujući načelnika i predsjedavajućeg Opštinskog vijeća čija radna mjesta nisu sistematizovana). Konstatovali smo da u okviru Službe opštinskog vijeća i opštinskog načelnika imaju 4 uposlenika čija radna mjesta nisu sistematizovana Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji što smatramo neopravdanim (3 osobe zaposlene na određeno vrijeme na ime „privremenog povećanja obima poslova“ i 1 osoba zaposlena na neodređeno vrijeme na radnom mjestu viši referent - portir). Imajući u vidu sve naprijed navedeno, ne može se potvrditi da su odredbe Odluke o opštinskoj upravi i pravilnici o unutrašnjoj organizaciji Službe za civilnu zaštitu i Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika usklađeni sa odredbama članova 51. i 52. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH u dijelu davanja saglasnosti od strane Vijeća na iste, kao i da je popunjavanje radnih mjesta vršeno u okviru sistematizovanih radnih mjesta.**

Potrebno je preispitati usaglašenost odredbi Odluke o opštinskoj upravi i pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Službe za civilnu zaštitu i Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika sa članovima 51. i 52. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, kao i upošljavanje na radna mjesta koja nisu sistematizovana;

Statutom je propisano da Opštinsko vijeće posluje u skladu sa Poslovníkom o radu Opštinskog vijeća kojim se uređuju pitanja koja se odnose na prava i obaveze vijećnika, njihovu odgovornost, postupak sazivanja prve sjednice Vijeća i njegovog konstituisanja, potvrđivanja mandata izabranih vijećnika, način izbora predsjedavajućeg Vijeća, postupak sazivanja sjednica Vijeća, utvrđivanje dnevnog reda na sjednici i rezultate glasanja, postupak donošenja opštinskih propisa, izvještavanje javnosti o sjednici, donošenje programa rada Vijeća, određivanje radnih tijela Vijeća, njihov sastav, nadležnost i način njihovog rada. (Poslovník o radu Vijeća donesen je 2008. godine.) **Statutom je također propisano da načelnik i predsjedavajući Vijeća svoju funkciju obavljaju profesionalno i da se za načelnika plaća utvrđuje odlukom koju donosi Vijeće što nije učinjeno, dok za predsjedavajućeg Vijeća nije propisano na koji način se utvrđuju elementi za obračun plaća. Opštinski vijećnici svoju dužnost obavljaju počasno i za to ne primaju plaću.** U skladu sa opštinskom odlukom imaju pravo na naknadu i naknadu troškova koji su nastali u vezi sa radom u Vijeću. U skladu sa članom 35. Statuta, **Vijeće ima sekretara koji je rukovodeći državni službenik**, stara se o organizaciji i održavanju sjednica Vijeća i njegovih radnih tijela, vrši i druge poslove utvrđene Poslovníkom o radu Vijeća, te rukovodi Stručnom službom Opštinskog vijeća. Međutim, umjesto toga,

¹ „Službene novine FBiH“, broj 35/05;

² Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Jedinstvenog općinskog organa uprave Opštine Bugojno je donesen 20.12.2006. godine (izmjene 19.05.2008. godine, 23.03.2009. godine, 01.07.2009. godine, 14.01.2011. godine i 27.06.2013. godine);

³ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Službe za civilnu zaštitu donesen 20.12.2006. godine;

⁴ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Službe općinskog vijeća i općinskog načelnika 20.12.2006. i 18.09.2007. godine.

konstatovali smo da sekretar Vijeća rukovodi Stručnom službom Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika, a u istoj djeluju Odsjek za poslove Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika i Odsjek za zajedničke poslove. U okviru Odsjeka za zajedničke poslove između ostalog se obavljaju poslovi: pripremanja prijedloga odluka, opštih akata i drugih materijala za potrebe Vijeća i načelnika, ako to nije u nadležnosti drugih službi; obavljanje poslova javnih nabavki, obavljanje poslova vezanih za održavanje voznog parka, investiciono i tekuće održavanje zgrade, uređaja i tehničkih sredstava rada i opreme, fizičko osiguranje zgrade, ostvarivanje saradnje sa opštinskim službama za upravo, obavljanje administrativnih i dr. poslova.

Ne može se potvrditi da je postojeći način organizovanja zajedničkih poslova u okviru Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika i adekvatan obzirom da su, po našem mišljenju, navedeni poslovi u drugom planu u odnosu na poslove koji se rade u okviru Odsjeka za poslove Opštinskog vijeća i načelnika. Navedeno je jednim dijelom imalo za posljedicu slabosti u funkcionisanju internih kontrola u dijelu nedonošenja Pravilnika o plaćama i naknadama plaća kojim bi se utvrdili koeficijenti za obračun plaće i definisale naknade zaposlenih od strane Opštinskog vijeća, sačinjavanja tenderske dokumentacije u provođenju javnih nabavki suprotno Zakonu o javnim nabavkama BiH, nedonošenju internih procedura u dijelu javnih nabavki, reprezentacije i mobilnih telefona, slabosti kod praćenja potrošnje goriva.

Potrebno je preispitati odredbe Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika u dijelu koji se odnosi na rukovođenje i obavljanje zajedničkih poslova (radni odnosi, javne nabavke, vozni park, održavanje,...);

Opština je obavezna urediti sistem interne kontrole, u skladu sa članom 86. Zakona o budžetima u FBiH, kako bi se osiguralo izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti. Ministarstvo finansija donosi instrukcije za uspostavu i održavanje sistema internih kontrola, a budžetski korisnici su obavezni donijeti pravilnike o internim kontrolama. Konstatovali smo da Opština Bugojno, iako je trebala, nije donijela sljedeće interne akte: Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima uposlenih, Interne procedure za korištenje službenih mobitela i reprezentacije, Pravilnik o nabavkama roba, pružanju usluga i ustupanju radova i Pravilnik o internim kontrolama. Pravilnikom o internim kontrolama se trebaju obuhvatiti sve značajne funkcije i aktivnosti Opštine (opisi procesa), na osnovu kojih se utvrđuje stepen rizika (visok, srednji i nizak) po aktivnostima i predlažu mjere za sprečavanje mogućnosti pojave grešaka, nepravilnosti, neovlaštene upotrebe ili neodgovarajućih rezultata programa, kao i eventualnih zloupotreba ili lošeg upravljanja. Kao primjer nefunkcionisanja sistema internih kontrola, veoma važnim smatramo napomenuti da ugovori o obročnom plaćanju naknada po osnovu uređenja građevinskog zemljišta nisu knjigovodstveno evidentirani i potpisani uz dosljedno poštivanje Odluke o građevinskom zemljištu obzirom da je istima ugovoreno i obročno plaćanje naknade po osnovu pogodnosti (rente), što nije dozvoljeno. Pored toga, ističemo da se Odluka o privremenom korištenju javnih površina na području Opštine Bugojno nije mijenjala od 2003. godine, da je Plan lokacija za postavljanje privremenih objekata na javnim površinama donesen 2005. godine, da Odluka o komunalnoj naknadi nije usklađena sa Zakonom o komunalnoj djelatnosti i da nisu dosljedno ispoštovane odredbe Pravilnika o naplati neporeznih prihoda Opštine u dijelu koji se odnosi na uspostavljanje baza podataka i izvještavanje prema Vijeću, što sve zajedno ima za posledicu manje ostvarenje opštinskih prihoda. Imajući u vidu naprijed navedeno i utvrđene nepravilnosti u toku obavljanja revizije, ne može se potvrditi da je kvalitet internih kontrola u Opštini na zadovoljavajućem nivou i da su, u svim slučajevima, poduzimane radnje na unapređenju istih.

Donijeti nedostajuće interne akte u cilju uređenja sistema internih kontrola. Pravilnik o internim kontrolama donijeti na način da se taksativno opišu svi značajni procesi koji se obavljaju od strane postojećih službi i utvrde kontrolne aktivnosti, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola, utvrđivanja obima složenosti poslova koji se obavljaju od strane utvrđenih radnih mjesta u okviru postojećih službi i realne procjene opterećenosti istih;

Interna revizija

U skladu sa članom 87. Zakona o budžetima u FBiH, praćenje i ocjenjivanje sistema internih kontrola vrši interna revizija u skladu sa propisima kojima se reguliše oblast interne revizije. Prema odredbama člana 8.

Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹ i člana 9. stav 2. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutrašnju reviziju u javnom sektoru u FBiH² donesenim od strane federalnog ministra finansija po osnovu navedenog Zakona, Opština je bila u obavezi uspostaviti funkciju interne revizije na način da postavi jednog samostalnog internog revizora, što nije učinjeno.

Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH u cilju praćenja i ocjenjivanja sistema internih kontrola;

5. Budžet Opštine Bugojno i izvještavanje

Opštinsko vijeće je 30.12.2013. godine donijelo **Budžet Opštine Bugojno za 2014. godinu** u iznosu od 7.353.000 KM (prihodi i primici 7.353.000 KM, rashodi i izdaci 7.253.000 KM, neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 100.000 KM) i **Odluku o izvršavanju Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu**. U posebnom dijelu usvojenog Budžeta za 2014. godinu svi troškovi poslovanja (plate i naknade, doprinosi poslodavca, izdaci za materijal i usluge), tekući transferi, kapitalni transferi i kapitalni izdaci su razvrstani na pojedinačne organizacione jedinice Opštine zadužene za implementaciju istih (opštinski načelnik i službe).

Vezano za način korištenja odobrenih budžetskih sredstava, ugovaranje uslova za ispunjavanje obaveza i korištenje odobrenih sredstava za namjene određene Budžetom Opštine, uvidom u Odluku o izvršavanju Budžeta Opštine za 2014. godinu, konstatovano je da istom nije predviđeno sačinjavanje planova novčanih tokova od strane Službe za finansije i inspekcijски nadzor putem kojih se trebaju projicirati sve uplate i isplate na račune Opštine Bugojno. Isto tako nije predviđeno da, na osnovu prethodno sačinjenih planova novčanih tokova i instrukcija Službe za finansije, nadležne službe dostavljaju prijedloge godišnjih, kvartalnih i mjesečnih operativnih planova na osnovu kojih će se istima odobravati operativni budžeti. Navedeno je imalo za posljedicu, da opštinske službe nisu mogle pri ugovaranju obaveza voditi računa o utvrđenoj dinamici priliva i odliva sredstava i uskladiti plaćanje sa izvršavanjem Budžeta Opštine, iako je isto propisano članom 5. navedene Odluke. Sva plaćanja sa računa Opštine se vrše u skladu sa usmenim instrukcijama od strane načelnika pri čemu se ne može potvrditi da se vodi računa o redoslijedu i ročnosti plaćanja obaveza. **Prema prezentiranom, na dan 31.12.2014. godine neizmirene kratkoročne obaveze su iznosile 1.869.493 KM što predstavlja 27,97 % ukupnog izvršenja Budžeta Opštine za 2014. godinu, a isto ukazuje na nelikvidnost koja je jednim dijelom posljedica navedenog načina rada (detaljnije navedeno u dijelu pod tačkom 6.2.6 i 7. Izvještaja).** Navedeni problem je naročito izražen kod plaćanja obaveza po osnovu tekućih transfera unutar kojih nisu utvrđeni prioriteti plaćanja, a neizmirene obaveze po osnovu istih su na dan 31.12.2014. godine iznosile 1.259.398 KM. **Zbog navedenog, konstatujemo da Odluka o izvršavanju Budžeta Opštine za 2014. godinu nije usaglašena sa članovima 52. i 53. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 5. i 6. Zakona o trezoru u FBiH.**

Budžetom Opštine za 2014. godinu planirana su sredstva **tekuće rezerve** u iznosu od 50.000 KM koja su izvršena u iznosu od 23.093 KM. U skladu sa Odlukom o izvršavanju Budžeta Opštine za 2014. godinu o korištenju sredstava tekuće rezerve odlučuje načelnik, međutim, iako je predviđeno, **nisu doneseni kriteriji za upotrebu sredstava tekuće rezerve Budžeta Opštine Bugojno.**

Potrebno je da Opština sačinjava godišnje i tromjesečne planove novčanih tokova za izvršenje Budžeta Opštine u skladu sa članovima 52. i 53. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 5. i 6. Zakona o trezoru u FBiH;

Potrebno je donijeti kriterije za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve Budžeta Opštine Bugojno;

U skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, Opština Bugojno je bila dužna uspostaviti trezorsko poslovanje. U cilju implementiranja navedenog, Vijeće je 06.03.2014. godine donijelo Zaključak o uvođenju trezorskog poslovanja i 27.03.2014. godine Odluku o uspostavi Registra budžetskih korisnika opštine, a kojom je utvrđeno da su budžetski korisnici svi organi koji su obuhvaćeni Odlukom o organizaciji opštinske uprave, Odlukom o osnivanju Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika i Odlukom o osnivanju Službe

¹ „Službene novine FBiH“, broj 47/06;

² „Službene novine FBiH“, broj 82/13;

za civilnu zaštitu (tj. opštinski načelnik i formirane opštinske službe). Služba za finansije i inspeksijski nadzor je pripremila Informaciju o uvođenju trezorskog poslovanja koju je Vijeće samo razmatralo na sjednici održanoj 13.11.2014. godine. U prilogu navedene Informacije se nalazi čitav set pripremljenih podzakonskih propisa (nacrti pravilnika) u cilju efikasnog vođenja trezorskog poslovanja, međutim, isti do završetka revizije nisu bili završeni ni usvojeni (Računovodstvene politike za budžetske korisnike, Pravilnik o knjigovodstvu budžeta, Uputstvo o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora opštine,...). Dakle, može se konstatovati da je Opština Bugojno obavila značajan dio aktivnosti oko uvođenja trezorskog poslovanja, međutim iste nisu bile završene do momenta okončanja revizije, iako je rok za navedene aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH bio utvrđen do maja 2011. godine.

U potpunosti implementirati odredbe Zakona o trezoru u FBiH u dijelu uvođenja trezorskog poslovanja i donošenja predviđenih podzakonskih akata (pravilnika);

U skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, Opština dostavlja periodične izvještaje Ministarstvu finansija Srednjobosanskog kantona. Opština je uz godišnje računovodstvene izvještaje dostavila tekstualni izvještaj u kojem je obrazložila izvršenje budžeta sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih i planiranih prihoda i rashoda po ekonomskoj i funkcionalnoj klasifikaciji. Izvještajem su obuhvaćene analiza izvršenja budžeta, primitaka, finansiranja, rashoda i izdataka, potraživanja i obaveza. Opštinsko vijeće je 14.04.2015. godine donijelo Zaključak o usvajanju Izvještaja o izvršenju Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu.

6. Izvršenje Budžeta Opštine

Izvršenje Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu iskazano u finansijskim izvještajima je sljedeće: prihodi i primici 6.748.444 KM ili 91,77 %; rashodi i izdaci 6.683.256 KM ili 92,14 % i višak prihoda nad rashodima 65.188 KM ili 65,18 %.

Radi lakšeg praćenja, dajemo strukturu Izvršenja Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu:

U KM

Red.broj	Opis	Budžet za 2014. godinu	Izvršenje Budžeta za 2014. godinu	% izvršenja
1	2	3	4	
A	PRIHODI I PRIMICI (I+II)	7.353.000	6.748.444	91,77
I	Prihodi	7.353.000	6.445.877	87,66
1.	Porezni prihodi	4.510.000	4.713.510	104,51
2.	Neporezni prihodi	2.233.000	1.706.908	76,44
3.	Grantovi od drugih nivoa vlasti	610.000	25.459	4,17
II	Kapitalni primici	0	302.567	-
B	RASHODI I IZDACI (III+ IV)	7.253.000	6.683.256	92,14
III	Tekući rashodi	7.078.000	6.227.776	87,99
4.	Tekući troškovi (plate, naknade, izdaci za materijal i usluge)	3.213.000	2.977.672	92,68
5.	Tekući transferi	3.105.000	2.614.474	84,20
6.	Kapitalni transferi	675.000	608.602	90,16
7.	Izdaci za kamate	35.000	27.028	77,22
8.	Tekuća rezerva	50.000	*1	-
IV	Kapitalni izdaci	175.000	455.480	260,27
9.	Nabavka zemljišta, građevina i opreme	95.000	336.263	353,96
10.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	42.297	-
11.	Finansiranje (otplata kredita)	80.000	76.920	96,19
C	NERASPOREĐENI VIŠAK PRIHODA NAD RAHODIMA (A-B)	100.000	65.188	65,18

Kao što se vidi iz prezentiranih podataka u tabeli, Opština nije ostvarila prihode i primitke u planiranom iznosu i ista je bila dužna u skladu sa članom 36. Zakona o budžetima u FBiH provesti mjere za uravnoteženje

*1 Izvršenje sredstava tekuće rezerve je sadržano u izvršenju tekućih transfera.

budžeta, a ukoliko se ne može uravnotežiti izvršiti izmjene i dopune, u skladu sa članom 37. Zakona o budžetima u FBiH. Imajući u vidu postojeći problem nelikvidnosti budžeta i manje ostvarenje prihoda od planiranih, Služba za finansije i inspekcijski nadzor je pripremila i opštinskom načelniku 04.07.2014. godine uputila Prijedlog izmjena i dopuna Budžeta za 2014. godinu, obzirom da je bilo evidentno da prihodi od indirektnih poreza (PDV), prihodi od komunalnih naknada i prihodi od dodijeljenog zemljišta, korištenja i uređenja građevinskog zemljišta neće biti ostvareni u planiranom iznosu. Iako je izvršenje rashoda i izdataka Opštine za 2014. godinu također manje iskazano od planiranog (6.683.256 KM ili 92,14 %), ne može se potvrditi da su postojala pisana pravila i instrukcije o tome koje planirane aktivnosti službe neće izvršavati, odnosno na koji način će umanjiti obim izvođenja istih (kroz izvršenje tekućih i kapitalnih transfera). **Prijedlog izmjena i dopuna Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godine je 12.12.2014. godine upućen Opštinskom vijeću, koje je isti razmatralo na održanoj sjednici 07.01.2015. godine, kojom prilikom isti nije usvojen iz razloga kako je navedeno jer je budžetska godina završena a sredstva potrošena. Imajući u vidu sve naprijed navedeno, konstatujemo da nisu ispoštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i člana 5. Odluke o izvršavanju Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu u dijelu uravnoteženja budžeta.**

Iako je na kraju 2014. godine iskazan višak prihoda nad rashodima u iznosu od 65.188 KM, ostvareni prihodi i primici nisu iskorišteni za izmirenje obaveza tekuće godine već su isti velikim dijelom iskorišteni za plaćanje neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda. (Na dan 31.12.2014. godine neizmirene kratkoročne obaveze su iznosile 1.869.493 KM što predstavlja 27,97 % ukupnog izvršenja Budžeta Opštine za 2014. godinu). **Pregled izvršenja rashoda za 2014. godinu dat je u tabeli u prilogu Izvještaja.**

Ukoliko se u toku budžetske godine zbog nastanka novih obaveza za budžet ili promjena privrednih kretanja povećaju rashodi i/ili izdaci, odnosno smanje prihodi i/ili primici budžeta potrebno je provesti mjere za uravnoteženje budžeta, a ukoliko se ne može uravnotežiti tada izvršiti izmjene i dopune budžeta, kako je to propisano članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH;

Potrebno je poduzeti sistemske mjere i aktivnosti u cilju povećanja likvidnosti, putem povećanja prihoda i smanjenja rashodovnih stavki Budžeta Opštine Bugojno;

6.1 Prihodi i primici

Prihodi i primici su iskazani u iznosu od **6.748.444 KM** što u odnosu na plan predstavlja ostvarenje od 91,78 %, od čega se na **prihode odnosi 6.445.877 KM** i na **kapitalne primitke 302.567 KM**. Struktura ostvarenih prihoda (6.445.877 KM) je: porezni prihodi (4.713.510 KM ili 73,12 %), neporezni prihodi 1.706.908 KM ili 26,48 %) i grantovi od viših nivoa vlasti (25.459 KM ili 0,39 %). U okviru **poreznih prihoda**, najznačajnije ostvarenje se odnosi na prihode od indirektnih poreza (PDV-a, 3.245.056 KM), prihode od poreza na dohodak (755.169 KM) i prihode od poreza na imovinu (702.110 KM), a isti se putem raspodjele u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Zakonom o pripadnosti javnih prihoda Srednjobosanskog kantona doznavačavaju na depozitni račun Opštine.

Neporezni prihodi su ostvareni u iznosu od **1.706.908 KM**, u okviru kojih ističemo ostvarenje prihoda od: opštinskih naknada za zemljište i izgradnju (817.798 KM), komunalnih taksi (313.638 KM), opštinskih administrativnih taksi (165.202 KM), naknade za zakup javnih površina (33.893 KM), pružanja javnih usluga (39.219 KM) i opštinskih komunalnih naknada (150 KM).

Prihodi od opštinskih naknada za zemljište i izgradnju iskazani su u iznosu od **817.798 KM**, a isti se odnose na ostvarene prihode po osnovu naknada za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište 57.432 KM, naknada za uređenje građevinskog zemljišta 320.611 KM, naknada po osnovu prirodnih pogodnosti (rente) 383.144 KM i naknade po osnovu tehničkog pregleda 56.612 KM. Navedeni prihodi se ostvaruju u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH¹, Odlukom o građevinskom zemljištu², Odlukom o utvrđivanju prosječne konačne građevinske cijene korisne stambene površine na području Opštine Bugojno od

¹ "Službene novine FBiH", broj 25/03;

² „Službene novine Opštine Bugojno“, broj 3/04, 4/04 i 3/05;

29.04.2014. godine (650 KM/m² korisne površine) i Odlukom o vršenju tehničkog pregleda objekata i određivanju troškova tehničkog pregleda¹.

Vežano za ostvarenje prihoda po osnovu naknada za uređenje građevinskog zemljišta, ističemo da opštinski načelnik može, na zahtjev investitora kojima je utvrđen iznos navedene naknade za objekte veći od 50.000 KM, zaključiti ugovor o obročnom plaćanju na način da se 70 % iznosa naknade plaća u 6 jednakih mjesečnih rata, a sve u skladu sa Odlukom o izmjeni Odluke o građevinskom zemljištu koju je Vijeće donijelo 13.07.2005. godine. Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenciji od strane Službe za urbanizam, građenje, geodetsko – katastarske poslove i imovinsko – pravne poslove (u daljem tekstu: Služba za urbanizam), na dan 31.12.2014. godine, ukupna vrijednost zaključenih ugovora o obročnom plaćanju iznosi 838.484 KM, od čega je do kraja 2014. godine plaćeno 412.098 KM, a od preostalog duga u iznosu od 426.837 KM - za plaćanje je dospjelo 179.095 KM, što nije izmireno. **Potraživanja po zaključenim ugovorima o obročnom plaćanju nisu evidentirana u knjigovodstvenim evidencijama Opštine iz razloga, kako je navedeno prilikom obavljanja prethodne revizije, jer Služba za finansije i inspeksijski nadzor nije imala informaciju o istima. Potraživanja nisu evidentirana ni do kraja 2014. godine iz razloga jer se na osnovu ugovora nisu mogle identificirati obaveze po pojedinim sudionicima u spisima dostavljenim od strane Službe za urbanizam.** Od navedenih dužnika jedino pravno lice „Bingo“ d.o.o. Tuzla redovno izmiruje obaveze u skladu sa potpisanim ugovorom. U okviru dospjelih potraživanja (179.095 KM), na potraživanja od investitora Duraković Kemala i Gufurović Smaila se odnosi 94.687 KM (ugovoreno 166.659 KM) i od investitora Dautbegović Sabahudina i Beganović Zekira 76.658 KM (ugovoreno 153.316 KM). **Ističemo da su za navedene investitore ugovori o obročnom plaćanju, pored plaćanja naknade za uređenje građevinskog zemljišta, predvidjeli i obročno plaćanje naknade za pogodnost (rentu), što nije u skladu sa Odlukom o građevinskom zemljištu koju je donijelo Vijeće. Odredbe navedene Odluke nisu ispoštovane ni u dijelu koji se odnosi na predavanje instrumenata o osiguranju plaćanja, i to bezuslovne bankarske garancije likvidne banke plative na poziv od strane investitora za ugovoreno plaćanje.** Vežano za predmet investitora Duraković Kemala i Gufurović Smaila, putem Opštinskog pravobranilaštva je 27.04.2015. godine podnesena tužba protiv 15 lica (zajedničkih investitora) u cilju naplate do tada dospjelog duga u iznosu od 136.492 KM, ali je ista 29.04.2015. godine Rješenjem Opštinskog suda Bugojno vraćena tužitelju radi označavanja adrese prebivališta ili boravišta za tužene ili dostavljanja punomoći za punomoćnike iskazane za te tužene u tužbi. Vežano za predmet investitora Dautbegović Sabahudina i Beganović Zekira, ugovor o obročnom plaćanju naknade za uređenje građevinskog zemljišta i naknade za pogodnost (rentu) je zaključen 04.09.2014. godine na iznos od 153.317 KM, a na osnovu izdatog Rješenja navedenim investitorima od 12.07.2013. godine kojim se istima utvrđuje prvenstveno pravo korištenja radi građenja spratnog stambeno – poslovnog objekta, na neizgrađenoj građevinskoj parceli. U predmetnom slučaju, Služba za urbanizam je 22.05.2015. godine dala pismenu zabilješku da Odsjek za urbanizam i građenje nije izdao rješenje o odobrenju za građenje predmetnog objekta. **Kako investitori nisu u roku od godine dana od dana pravosnažnosti Rješenja uplatili utvrđene naknade i nisu podnijeli zahtjev da im se izda odobrenje za građenje, u skladu sa Rješenjem gube prvenstveno pravo korištenja, zbog čega se ne može potvrditi osnovanost potpisanog ugovora o obročnom plaćanju obaveza.**

Ugovore o obročnom plaćanju naknada zaključivati uz dosljedno poštivanje odredbi Odluke o izmjeni Odluke o građevinskom zemljištu koju je Vijeće donijelo 13.07.2005. godine i zakonskih propisa koji regulišu izdavanje urbanističkih saglasnosti i odobrenja za građenje, a naročito u dijelu koji se odnosi na predavanje bezuslovnih bankarskih garancija kao mjere osiguranja plaćanja;

Poduzeti sve zakonske mjere i aktivnosti u cilju naplate i evidentiranja svih neplaćenih potraživanja po osnovu naknade za uređenje građevinskog zemljišta i naknade za pogodnost (rentu) u knjigovodstvene evidencije Opštine;

U predmetu Duraković Kemal i Gufurović Smail, preispitati izdato Rješenje o urbanističkoj saglasnosti, Rješenje o odobrenju za građenje i Ugovor o načinu plaćanja obračunate naknade za uređenje

¹„Službene novine Opštine Bugojno“, broj 7/01.

građevinskog zemljišta i naknade za pogodnost za građenje spratnog stambenog objekta, te u skladu sa konstatovanim poduzeti sve zakonske mjere i aktivnosti u cilju naplate duga;

U predmetu Dautbegović Sabahudin i Beganović Zekir, preispitati Rješenje o utvrđivanju prvenstvenog prava korištenja neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta, odredbe potpisanog ugovora o obročnom plaćanju naknada i ispunjenje obaveza navedenih investitora, te u skladu sa konstatovanim poduzeti zakonske mjere i aktivnosti;

Prihodi od komunalnih taksi iskazani su u iznosu od **313.638 KM**, a isti se ostvaruju po osnovu Zakona o komunalnim taksama¹ i Odluke o tarifama komunalnih taksi na području Opštine Bugojno². Zakonom je propisan način plaćanja takse: za svaku istaknutu firmu; za držanje sredstava za igre u ugostiteljskim i ostalim objektima kojima priređivanje zabavnih igara nije osnovna djeletnost (bilijar, fliperi, videoigre, pikado i sl.); za organizovanje muzike uživo u ugostiteljskim objektima; za zauzimanje pločnika i ostalih javnih površina ispred poslovnih prostorija; i za isticanje plakata i panoa na javnim mjestima. Taksa se plaća u gotovom novcu i prihod je jedinica lokalne samouprave, u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda Srednjobosanskog kantona. Visina takse, po predmetima i uslugama za čije se korištenje plaća taksa, utvrđuje se odlukom opštinskog vijeća, s tim da visina takse ne može biti viša od visine određene Tarifom komunalnih taksi koja je sastavni dio ovoga zakona. Ako takseni obaveznik u propisanom roku ne uplati taksu, Porezna uprava FBiH izdaje nalog za prinudnu naplatu sa računa taksenog obaveznika.

Obavljanjem revizije konstatovali smo da u Opštini postoji problem neplaćanja komunalnih taksi po osnovu zauzimanja pločnika i ostalih površina ispred ugostiteljskih objekata, slastičarnica i ostalih objekata radi pružanja ugostiteljskih usluga koja se, u skladu sa Tarifnim broj 4 iz „Odluke o tarifama komunalnih taksi na području Opštine Bugojno“ plaća u iznosu od 1,40 KM/ po zauzetom 1 m² površine, mjesečno. U skladu sa Zakonom, ista se treba plaćati unaprijed, prije izdavanja rješenja za zauzimanje pločnika ili ostalih površina, srazmjerno vremenu za koje se odobrenje izdaje. U skladu sa Odlukom o privremenom korištenju javnih površina na području Opštine Bugojno, korištenje javnih površina za navedene namjene odobrava Odsjek za poslove urbanizma izdavanjem urbanističke saglasnosti, ako za to postoje uslovi, i u skladu sa planskom dokumentacijom, odnosno namjenom površine postojećeg stanja, ili stanja predviđenog planom. Rješenjem se određuje lokacija, površina (u m² i broj stolova), namjena potrebne saglasnosti, uslovi i način korištenja. Period privremenog korištenja javnih površina za postavljanje – formiranje ljetnih bašti, prodajnih stolova ispred ugostiteljskih objekata utvrđuje se u trajanju od 6 mjeseci, od 15.04. – 15.10. tekuće godine, s tim da načelnik svojim aktom može sezonu produžiti, u zavisnosti od vremenskih prilika. **Navedenom Odlukom Vijeća nije propisano na koji način se vrši dodjela lokacija za postavljanje ljetnih bašti ispred ugostiteljskih objekata, a u praksi je najčešći slučaj da Služba za urbanizam obustavlja postupak za izdavanje urbanističke saglasnosti iz razloga jer stranka ne prezentira dokumentaciju o uplati komunalne takse.** Zbog navedenog, Služba za finansije i inspeksijski nadzor tek nakon izlaska na teren konstatuje činjenično stanje u pogledu nelegalnog korištenja javne površine, sačinjava zapisnik o inspeksijskom nadzoru, na osnovu kojeg podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda, a isti donosi Rješenje kojim se stranka proglašava krivom i obavezuje okrivljenog da je dužan oštećenoj Opštini nadoknaditi štetu u visini izgubljene dobiti (tj. visini neplaćene komunalne takse). Sudska Rješenja, koja se odnose na period 2010. – 2011. godina, Služba za finansije i inspeksijski nadzor dostavila je Poreznoj ispostavi Bugojno u čijoj nadležnosti je naplata komunalne takse, a istoj su do 24.01.2014. godine, upućena donesena Rješenja Opštinskog suda Bugojno u kojima se stranke proglašavaju krivim po navedenom osnovu u vrijednosti naknade štete Opštini u iznosu od 65.034 KM. Ističemo da navedeni dugotrajni postupak donošenja Rješenja od strane Opštinskog suda Bugojno u cilju naplate komunalnih taksi još uvijek nije završen za period između 2011. - 2014. godine, po kom osnovu je Opština izgubila prihod radi neplaćanja iste. **Imajući u vidu dugi i iscrpljujući postupak u cilju naplate komunalnih taksi po osnovu korištenja javnih površina za postavljanje ljetnih bašti, mišljenja smo da bi trebalo preispitati način izdavanja urbanističke saglasnosti od strane Službe za urbanizam, kao i odredbe Odluke o privremenom**

¹ „Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 2/2012);

² „Službene novine Opštine Bugojno“, broj 1/13).

korištenju javnih površina na području Opštine Bugojno koja je donesena davne 2003. godine i odredbe Odluke o tarifama komunalnih taksi na području Opštine Bugojno.

Prihodi od opštinskih administrativnih taksi iskazani su u iznosu od 165.202 KM, a isti se ostvaruju po osnovu Odluke o administrativnim opštinskim taksama. U okviru navedenih prihoda administrativne takse su ostvarene u iznosu od 65.290 KM, takse za ovjeravanje dokumenata 27.691 KM i takse za vjenčanja i druge civilne registracije 72.219 KM.

Preispitati odredbe Odluke o privremenom korištenju javnih površina na području Opštine Bugojno koja je donesena 2003. godine i odredbe Odluke o tarifama komunalnih taksi na području opštine Bugojno u dijelu visine komunalne takse i načina za dodjelu javnih površina u cilju postavljanja ljetnih bašti ispred ugostiteljskih objekata;

Preispitati mogućnost da nadležna Služba za urbanizam u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti za zauzimanja javnih površina u cilju postavljanja ljetnih bašti ispred ugostiteljskih objekata prethodno izdaje posebno rješenje o visini komunalne takse čime bi se stvorili uslovi da isto bude izvršni naslov za naplatu u sudskom postupku;

Prihodi od naknada za zakup javnih površina iskazani su u iznosu od 33.893 KM, a isti su ostvareni po osnovu zaključenih ugovora o zakupu javnih površina za postavljanje kioska i jednog ugovora o zakupu poslovnog prostora (Udruženje žena Đerđef). Proceduru zaključivanja ugovora provodi Služba za stambeno-komunalne poslove, obnovu i razvoj i mjesne zajednice (u daljem tekstu: Služba za stambeno – komunalne poslove), u skladu sa „Odlukom o privremenom korištenju javnih površina na području Opštine Bugojno“ (prečišćeni tekst) od 21.10.2003. godine, kojom je propisano da se dodjela lokacija za postavljanje kioska na javnoj površini, po Planu lokacija za privremene objekte na gradskom građevinskom zemljištu, a na prijedlog Službe za urbanizam, vrši putem javnog oglasa. Posljednji javni poziv za izdavanja javnih površina bio je raspisan u aprilu 2014. godine. Bez javnog oglašavanja, ugovor se produžava kada korisnik uredno izmiruje obaveze. Korisnici javnih površina na koje je postavljen kiosk dužni su zakupninu plaćati 6 mjeseci unaprijed. Planom lokacija za postavljanje privremenih objekata na javnim površinama donesenog od strane Vijeća 31.05.2005. godine predviđeno je 35 lokacija javnih površina za izdavanje. Prema prezentiranoj dokumentaciji, na dan 31.12.2014. godine od 35 lokacija, ugovori o zakupu su bili zaključeni za 21 lokaciju, dok su na 2 lokacije potencijalni zakupoprimci odustali od potpisivanja ugovora. **Konstatujemo da su potraživanja za zakup javnih površina i jednog poslovnog prostora na dan 31.12.2014. godine ukupno iznosila 242.340 KM (što je 7 puta više od godišnjeg ostvarenja prihoda po navedenom osnovu), a najveći dužnici su: Ana Lozančić (105.471 KM), Vrbani Mehrid (56.987 KM), Odžakić Enisa (15.539 KM) i „Udruženje žena Đerđef“ (6.156 KM).** Navedeni najveći dužnici su i utuženi, a protiv istih su u toku izvršni postupci. Iako Udruženje žena Đerđef nije izmirilo obaveze prema Opštini, odgovorna osoba iz Službe za stambeno-komunalne poslove, prezentirala je novi ugovor o zakupu poslovnog prostora i pismenu zabilješku od 30.10.2014. godine, u kojoj se navodi da je sa navedenim Udruženjem, prema nalogu načelnika, 30.10.2014. godine sačinjen novi ugovor o zakupu, u trajanju od 2 godine, koji period počinje teći od 01.10.2013. godine (mjesečna zakupnina iznosi 73 KM). **Odgovorne osobe Opštine nisu dale obrazloženje zbog čega ugovori o zakupu još uvijek nisu raskinuti sa dužnicima Anom Lozančić (potpisan 2001. godine, 746 KM mjesečno) i Vrbani Mehridom (potpisan 1999. godine, 380 KM mjesečno), odnosno zbog čega postavljeni objekti nisu uklonjeni sa javnih površina, obzirom da isti već duži niz godina ne izmiruju svoje obaveze prema Opštini.** Prema obrazloženju Službe za stambeno-komunalne poslove ista nije upoznata sa sadržajem predmeta navedenih dužnika po osnovu zakupa, obzirom da navedeni ugovori nisu potpisani na osnovu Plana lokacija za postavljanje privremenih objekata na javnim površinama. Prema pismenom izjašnjenju Opštinskog pravobranilaštva od 01.06.2015. godine, činjenica je da visina predmetnih potraživanja iz godine u godinu raste i da je na nemogućnost naplate ukazivano nadležnim osobama u Opštini, kao i na potrebu raskida ili otkaza predmetnih ugovora, kako bi se barem zaustavio rast potraživanja Opštine po ovom osnovu. Također je ukazivano na činjenicu da stranke u izvršnom postupku u cilju izbjegavanja ispunjanje presuđene obaveze iznalaze razne načine kako bi onemogućili tražitelja izvršenja. (Npr. u predmetu Ana Lozančić Pravobranilaštvo je od nadležnog suda pismeno obaviješteno da ista ne raspolaže pokretnom i nepokretnom imovinom, te prema saznanjima njena primanja na ime penzije iznose

21 KM. Na iznajmljenom gradskom građevinskom zemljištu na njeno ime, postavljen je privremeni objekat „Caffe Amadeus“ koji je u vlasništvu njenog sina.)

Na osnovu obavljene revizije konstatujemo da Služba za finansije i inspekcijski nadzor redovno vrši dostavu podataka Opštinskom pravobranilaštvu radi utuženja dužnika po osnovu ugovora o zakupu javnih površina i poslovnog prostora i da Opštinsko pravobranilaštvo poduzima sve propisane pravne radnje, međutim isto u veoma malom procentu naplaćuje sporna dugovanja, u dugim postupcima, a za to vrijeme pojedini zakupoprinci i dalje koriste javne površine. Navedeno ima za posljedicu veoma malu naplatu prihoda od zakupa javnih površina i poslovnih prostora što upućuje na potrebu poduzimanja sistemskih mjera od strane nadležnih opštinskih službi kako bi se navedeni problem prevazišao. U vezi navedenog ističemo da je Plan lokacija za postavljanje privremenih objekata na javnim površinama donesen 2005. godine i da je Odluka o privremenom korištenju javnih površina na području Opštine Bugojno (prečišćeni tekst) donesena 2003. godine, kao i da je 16.07.2012. godine Vijeće donijelo Zaključak kojim je utvrdilo Nacrt nove Odluke, međutim ista do današnjeg dana nije promijenjena.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju koja se odnosi na zakup javnih površina u predmetima: „Udruženje žena Đerđef“, Ana Lozančić („Caffe Amadeus“) i Vrban Mehrid, te na osnovu konstatovanog poduzeti sve zakonom propisane mjere, kao i raskid spornih ugovora i uklanjanje postavljenih objekata, kako je to predviđeno zakonskim propisima;

Imajući u vidu da se u dugim sudskim postupcima u veoma malom procentu naplaćuju opštinski prihodi po osnovu zakupa javnih površina, poslovnog prostora i gradskog građevinskog zemljišta poduzeti sistemske mjere u cilju prevazilaženja navedenog problema i povećanja naplate prihoda (analiza i poboljšanje postojećih propisa);

Potrebno je donijeti internu proceduru kojom će se propisati na koji način se vrši saradnja između nadležnih opštinskih službi i Opštinskog pravobranilaštva u cilju pravovremenog, istinitog i tačnog informisanja i poduzimanja adekvatnih aktivnosti u zavisnosti od konstatovanih problema;

Prihodi od opštinskih komunalnih naknada iskazani su u iznosu od 150 KM iako su isti planirani u iznosu od 400.000 KM. Navedeni prihodi se umjesto na depozitni račun Opštine uplaćuju na posebni račun Javnog preduzeća za stambeno – komunalne poslove i lokalne puteve i koriste za finansiranje komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje, u skladu sa Odlukom o izmjeni Odluke o komunalnoj naknadi koju je Vijeće donijelo 07.04.2008. godine. Na osnovu uvida u dostavljeni „Pregled prihoda i rashoda komunalne naknade, zajedno sa bilansom stanja i bilansom uspjeha“ od strane navedenog preduzeća na dan 31.12.2014. godine konstatujemo da je navedeni račun otvoren od strane Opštine, na ime „Službe za imovinsko - pravne, stambeno – komunalne poslove, geodetsko katastarske i poslove urbanizma“ i da je finansijske izvještaje potpisao načelnik Opštine, u kojim izvještajima su prihodi iskazani u iznosu od 239.828 KM (od čega komunalna naknada 228.564 KM), rashodi 287.288 KM (od čega izdaci za javnu rasvjetu 259.011 KM) i višak rashoda nad prihodima 47.461 KM. U skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima iz 2013. godine¹ za pokrivanje troškova obavljanja zajedničke komunalne potrošnje, kao izvor sredstava uvedena je komunalna naknada i **ista je javni prihod opštine**. Radi rješavanja načina evidentiranja i vođenja komunalne naknade u Budžetu Opštine 11.03.2014. godine je održan sastanak između predstavnika Opštine i navedenog Javnog preduzeća, te su postignuti određeni zaključci koji se odnose na: 1) usklađivanje Odluke o komunalnoj naknadi sa Budžetom Opštine za 2014. godinu, Zakonom o pripadnosti javnih prihoda, Zakonom o komunalnoj djelatnosti Srednjobosanskog kantona i Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda; 2) utvrđivanje načina evidentiranja komunalne naknade u Budžetu Opštine za 2014. godinu na način da se ista uplaćuje na depozitni račun Opštine; 3) definisanje rada Javnog preduzeća i Službe za stambeno – komunalne poslove u vezi sa donošenjem rješenja kojima se utvrđuje obaveza i način plaćanja komunalne naknade, vođenje ažurne baze podataka i utvrđivanje načina praćenja naplate komunalne naknade po donesenim rješenjima, kao i pokretanje postupka utuženja i sudskog izvršenja rješenja. Navedeni problem je razmatralo i Vijeće koje je 30.09.2014. godine donijelo Zaključak o održavanju sastanka po pitanju rješavanja problema oko realizacije Odluke o komunalnoj naknadi u narednih 7 dana a kojem će prisustvovati opštinski načelnik,

¹„Službene novine Srednjobosanskog kantona“, broj 13/2013;

direktor i predsjednik Nadzornog odbora navedenog Javnog preduzeća, kao i druge odgovorne osobe. U vrijeme izrade Izvještaja o obavljenoj reviziji problem neuplaćivanja opštinske komunalne naknade na depozitni račun Opštine nije bio riješen niti je Vijeće uskladilo donesene odluke u ranijem periodu sa zakonskim propisima. Zbog navedenog, ne može se potvrditi da se svi opštinski prihodi i uplaćuju na depozitni račun Opštine Bugojno, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH i Zakonom o komunalnim djelatnostima Srednjobosanskog kantona.

Uskladiti Odluku o komunalnoj naknadi sa Zakonom o komunalnoj djelatnosti i osigurati da se prihodi od opštinskih komunalnih naknada uplaćuju na depozitni račun Opštine i raspoređuju Budžetom Opštine Bugojno, u skladu sa zakonskim propisima;

Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda iz 2008. godine, uređeni su interni kontrolni postupci u oblasti neporeznih prihoda unutar Opštine kao jedinstvenog organa uprave. Istim je također definisan i osnov javnih prihoda unutar Opštine, nadležnosti pojedinih službi za upravu, kao i nadležnosti pri obračunu istih. U skladu sa Pravilnikom, svaka opštinska služba je dužna na osnovu uspostavljene baze podataka neporeznih prihoda iz svoje nadležnosti, kao i prihoda za koje je propisano odgođeno plaćanje, Službi za finansije i inspekcijski nadzor dostaviti mjesečni izvještaj o stanju naplate prihoda (naplaćenih i nenaplaćenih) sa pismenim obrazloženjem do 5. tog u mjesecu, za prethodni mjesec. Služba za finansije i inspekcijski nadzor navedeni izvještaj dostavlja načelniku, a načelnik će o stanju naplate neporeznih prihoda upoznati Vijeće kroz tromjesečni izvještaj o izvršenju budžeta, koji čini sastavni dio izvještaja. **Obavljenom revizijom smo utvrdili da nadležne opštinske službe nisu uspostavile baze podataka neporeznih prihoda iz svoje nadležnosti i iste nisu sačinjavale i dostavljale mjesečne izvještaje o stanju naplate prihoda (naplaćenih i nenaplaćenih) Službi za finansije. Kvartalni izvještaji o izvršenju budžeta dostavljeni Vijeću ne sadrže informacije o stanju nenaplaćenih neporeznih prihoda, a naročito prihoda koji se odnose na zakup poslovnih prostora, opštinske komunalne naknade, administrativne takse po osnovu izdavanja ljetnih bašta, naknada za uređenje građevinskog zemljišta i rente, što nije u skladu sa Pravilnikom o naplati neporeznih prihoda Opštine.**

Zbog svega naprijed navedenog može se konstatovati da nadležne opštinske službe i opštinski načelnik nisu poduzeli sve zakonom propisane mjere i aktivnosti u cilju evidentiranja i naplate prihoda Opštine.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o naplati neporeznih prihoda Opštine u dijelu koji se odnosi na uspostavljanje baze podataka i izvještavanje prema Vijeću;

Grantovi viših nivoa vlasti (25.459 KM) su ostvareni po osnovu doznačenih sredstava od strane Federalnog ministarstva raseljenih lica i izbjeglica za uličnu rasvjetu MZ Vrbanja u iznosu od 12.446 KM, Federalnog zavoda za statistiku za troškove Komisije za popis stanovništva 3.013 KM i Srednjobosanskog kantona za kanalizacionu mrežu u MZ Lug 10.000 KM.

Kapitalni primici ostvareni su u iznosu od **302.567 KM**, od čega po osnovu doznačenih sredstava od strane Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i JP Ceste FBiH (GSM licenca) za rekonstrukciju ulica Bosanska i Kalinska u iznosu od 212.006 KM, Federalnog ministarstva okoliša i turizma za sufinansiranje projekta za zatvaranje tehničkih neuređenih deponija 76.488 KM i „Udruženi turistički razvoj doline Vrbas“ kao povrat pozajmice 14.073 KM.

6.2 Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od **6.683.256 KM** što u odnosu na plan predstavlja ostvarenje od 92,14 %, od čega se na tekuće rashode odnosi 6.227.776 KM i na kapitalne izdatke 455.480 KM.

6.2.1 Izdaci za bruto plaće i naknade

Izdaci za plaće i naknade plaća iskazani su u iznosu od **1.882.811 KM** i u odnosu na plan manje su ostvareni za 107.189 KM ili 5,38 %. Obavljenom revizijom smo utvrdili da Opština nema Pravilnik o plaćama i naknadama plaća, što je bila u obavezi donijeti u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH i Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Srednjobosanskog kantona, iako je rok za donošenje istog bio 20.02.2012. godine. Statutom Opštine regulisano je da koeficijente za obračun

plaća opštinskog načelnika, državne službenike i namještenike u Opštinskom organu državne službe i Stručnoj službi Opštinskog vijeća, opštinskog pravobranioca i zamjenika opštinskog pravobranioca, te državne službenike i namještenike u Opštinskom pravobranilaštvu utvrđuje Opštinsko vijeće, po kojem nije postupljeno. **Suprotno odredbama Statuta, Opštinski načelnik donio je Privremenu odluku o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće nosilaca funkcija, državnih službenika i namještenika kojom su utvrđeni platni razredi i koeficijenti za plaće navedenih. Koeficijent plaće za načelnika utvrđen je posebnim Rješenjem koje potpisuje sekretar Opštinskog vijeća, što također nije u skladu sa Statutom. Za predsjedavajućeg Opštinskog vijeća koji svoju službu obavlja profesionalno, Statutom nije propisano na koji način se utvrđuju elementi za obračun plaće, a za istog je koeficijent utvrdio načelnik. Na utvrđene koeficijente primjenjivala se osnovica koja je za 2014. godinu iznosila 300 KM. Imajući u vidu sve naprijed navedeno, ne može se potvrditi da se obračun plaća i naknada vršio uz dosljednu primjenu zakonskih propisa.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od **282.754 KM** i u odnosu na plan manje su ostvarene za 82.246 KM ili 22,53 %. U strukturi navedenih izdataka su naknada za prevoz 13.313 KM, naknada za topli obrok 172.229 KM, regres za godišnji odmor 41.750 KM, otpremnine zbog odlaska u penziju 33.929 KM, jubilarne nagrade 14.760 KM, pomoći u slučaju smrti 3.413 KM i pomoći u slučaju ostalih bolesti 3.360 KM.

- **Naknade za prevoz** iskazane su u iznosu od **13.313 KM**. Na poziciji je iskazan i izdatak za 2013. godinu u iznosu od 7.618 KM, **što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, kojom se rashodi i izdaci priznaju u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala.**
- **Naknada za topli obrok** iskazana je u iznosu od **172.229 KM**, isplata je vršena u visini 1 % prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem statističkom podatku.
- **Regres za godišnji odmor** isplaćen je u iznosu od **41.750 KM** (417 KM po zaposlenom). Obračun i isplata je izvršena na osnovu Odluke Opštinskog načelnika od 21.07.2014. godine u iznosu od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.
- **Ostala primanja zaposlenih** u iznosu od **55.462 KM** odnose se na otpremnine zbog odlaska u penziju, jubilarne nagrade, pomoći u slučaju smrti i pomoći u slučaju ostalih bolesti. Obračun i isplata se vršila u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i drugim propisima.

Potrebno je da Opštinsko vijeće u što kraćem roku donese Pravilnik o plaćama i naknadama plaće, kojim će utvrditi koeficijente za obračun plaće za opštinskog načelnika, državne službenike i namještenike u Opštinskom organu državne službe i Stručnoj službi Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika, a u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH;

Priznavanje rashoda i izdataka vršiti u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;

6.2.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od **613.157 KM** i u odnosu na plan manje su ostvareni za 37.843 KM ili 5,81 %. U strukturi navedenih izdataka su: putni troškovi 3.901 KM, izdaci za energiju 103.967 KM, izdaci za komunalne usluge 67.266 KM, izdaci za nabavku materijala 59.326 KM, izdaci za usluge prevoza i goriva 21.014 KM, izdaci za unamljivanje imovine i opreme 500 KM, izdaci za tekuće održavanje 19.358 KM, izdaci osiguranja i bankarskih usluga 15.483 KM i izdaci za ugovorene usluge 322.342 KM.

Izdaci za komunalne usluge iskazani su u iznosu od **67.266 KM**. U navedenom iznosu na troškove fiksnih telefona se odnosi 16.133 KM a na troškove mobilnih telefona 4.195 KM. **Opština u 2014. godini nije donijela akt kojim se reguliše pravo na priznavanje troškova mobilnih telefona i utvrđuje iznos do kojeg se vrši priznavanje nastalih troškova.** Utrošak u stvarnom iznosu priznavao se Opštinskom načelniku, predsjedavajućem Opštinskog vijeća, šefu Odsjeka za zajedničke poslove i šefu Odsjeka za poslove Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika. Za fiksne telefone nije praćen utrošak po kancelarijama.

Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u iznosu od **21.014 KM**. Korištenje službenih putničkih automobila (4 vozila) regulisano je Pravilnikom o korištenju općinskih vozila iz 2002. godine. Uvidom u putne naloge (PN 4), utvrdili smo da se isti nisu popunjavali uredno u dijelu vođenja evidencije o utrošku goriva i pređenog puta, u određenim slučajevima putni nalog otvoren za tekući mjesec se prenosio u naredni mjesec,

a uočeno je i da određeni broj naloga nije potpisan od strane osobe ovlaštene za izdavanje putnog naloga. Takođe se nisu sačinjavali mjesečni izvještaji o pređenoj kilometraži i potrošnji goriva, a što je bila obaveza u skladu sa navedenim Pravilnikom. Točenje goriva vršeno je na benzinskim pumpama NESTRO PETROL-a a.d. Banja Luka, gdje smo uvidom u fakture utvrdili da je točenje goriva vršeno i u vozila koja ne nose registarske oznake Opštine.

Donijeti interni akt kojim će se regulisati pravo na priznavanje troškova mobilnih telefona i utvrditi iznos do kojeg se vrši priznavanje nastalih troškova. Za fiksne telefone po kancelarijama takođe utvrditi način praćenja nastalih troškova;

U cilju poboljšanja sistema internih kontrola popunjavanje putnih naloga PN 4 vršiti u cjelosti, osigurati da se isti zaključuju krajem mjeseca, sačinjavati mjesečne izvještaje o pređenoj kilometraži i potrošnji goriva, a točenje goriva vršiti samo u službena vozila Opštine;

Izdaci za vijećničke paušale, naknade za stalna i povremena radna tijela i predsjednike mjesnih zajednica iskazani su u iznosu od **160.378 KM**. Isplata naknade vijećnicima vršena je shodno Odluci o naknadama vijećnicima i članovima stalnih radnih tijela Opštinskog vijeća Bugojno u paušalnom neto iznosu, predsjedavajućem vijeća 400 KM i vijećnicima 350 KM. Za učešće na sjednicama vijećnicima je vršena i isplata naknade od 25 KM po sjednici. U mjesecu junu vijećnicima je obračunata i isplaćena naknada u iznosu od 8.800 KM, **što ne smatramo opravdanim jer nije održana niti jedna sjednica Opštinskog vijeća**. Utvrdili smo takođe da je sekretaru Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika (kao članu Kolegija Opštinskog vijeća) i predsjedavajućem Opštinskog vijeća, vršena isplata naknade od 25 KM po svakoj održanoj sjednici Kolegija na kojoj je evidentirano njihovo prisustvo. **Isplatu ne možemo potvrditi opravdanom ako se uzme u obzir da sekretar i predsjedavajući Opštinskog vijeća svoju službu obavljaju profesionalno i da za iste uredno primaju plaću.**

Isplatu vijećničkih paušala vršiti samo za mjesec u kojima je prethodno održana sjednica Opštinskog vijeća, te preispitati opravdanost isplate naknada sekretara Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika i predsjedavajućem Opštinskog vijeća, obzirom da isti svoju funkciju obavljaju profesionalno;

Izdaci za ugovore o djelu iskazani su u iznosu od **25.450 KM**. U najvećem dijelu, ugovori o djelu zaključivali su se za obavljanje poslova: ažuriranje planova digitalnog katastra u Službi za urbanizam, građenje, geodetsko-katastarske i imovinsko-pravne poslove (u periodu februar-decembar 2014. godine isplaćeno 6.050 KM), pružanje stručne pomoći korisnicima poljoprivrednih poticaja na terenu (u periodu januar-decembar 2014. godine isplaćeno 13.200 KM), lektorisanje za potrebe rada Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika (u periodu mart-juni 2014. godine ukupno isplaćeno 1.800 KM). **U zaključenim ugovorima, nije dat detaljan opis poslova koji se trebaju izvršiti, niti je ugovorima utvrđena obaveza podnošenja izvještaja po okončanju posla. Prije plaćanja, poledinu ugovora ovjeravali su svojim potpisom rukovodioci nadležnih opštinskih službi uz naznaku da su završeni poslovi i zadaci koji su predmet ugovora. Na osnovu naprijed navedenog, ne može se potvrditi o kakvim poslovima se radi.**

Ugovore o djelu sačinjavati tako da isti sadrže detaljan opis poslova koji se trebaju izvršiti i istima utvrditi obavezu dostavljanja izvještaja nakon izvršenog posla a prije isplate ugovorene naknade;

6.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi realizovani su u iznosu od **2.614.474 KM**, što u odnosu na odobrena sredstva od 3.105.000 KM predstavlja izvršenje od **82,20 %**. U strukturi transfera sadržani su tekući transferi drugim nivoima vlasti u iznosu 728.299 KM, tekući transferi pojedincima 449.239 KM, tekući transferi neprofitnim organizacijama 483.804 KM, subvencije javnim preduzećima 881.763 KM, subvencije privatnim preduzećima 42.174 KM i drugi tekući rashodi 29.194 KM. Odlukom o izvršavanju Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu regulisano je da se tekući transferi realizuju po odobrenju načelnika na osnovu potpisanih protokola, ugovora sa korisnikom transfera, zaključaka i ostale validne finansijske dokumentacije putem resornih službi.

Na poziciji **tekućih transfera drugim nivoima vlasti** iskazan je **transfer za kulturu u iznosu od 92.156 KM**, što je veće ostvarenje od planiranog za 25.156 KM ili 37,54 %. Veće ostvarenje od planiranog Budžetom za 2014. godinu rezultat je odobravanja transfera na osnovu pojedinačnih zahtjeva, od strane načelnika, **što nije u skladu sa odredbama člana 57. Zakona o budžetima u FBiH, koji propisuje da rashodi i izdaci ne**

mogu prelaziti iznos alociranih budžetskih sredstava odobrenih za svaki mjesec ili drugi vremenski period. Uvidom u realizaciju projekata „21. Susret pozorišta/kazališta lutaka BiH“ i „42. Teatarski festival BiH Fedra Bugojno 2014. godine“, Općina je Javnoj ustanovi „Kulturno- sportski centar Bugojno“ dodijelila sredstva u iznosu od 14.000 KM (7.000 KM po projektu). Nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje na koji način je ustanovi dodjeljen maksimalan iznos po oba projekta, niti koliko bodova treba osvojiti projekat da bi uopće dobio maksimalan iznos finansiranja. Takođe, na osnovu izvještaja o pravdanju sredstava ne možemo utvrditi u koje namjene su utrošena sredstva Opštine, imajući u vidu da je ustanova pravdala troškove u iznosu budžeta manifestacija koji su značajno veći od sredstava koje je Opština finansirala, što otežava praćenje utroška doznačenih sredstava. Sredstva su pravdana dostavljanjem narativnih i finansijskih izvještaja sa računima u prilogu. Za sve projekte, konstatujemo da sekcije i podsekcije na osnovu kojih su dodjeljivani bodovi uopšte nisu jasne, mjerljive i razumljive i da je broj bodova utvrđivan na osnovu subjektivne ocjene članova komisije. Revizorskom timu nisu prezentirane pojedinačne bodovne liste svih članova komisije na osnovu kojih je utvrđen ukupan broj bodova po projektima, zbog čega ne možemo potvrditi izvršeno bodovanje i raspodjelu sredstava na osnovu istih.

U zaključenim ugovorima sa korisnicima sredstava utvrđeno je da se najkasnije do 15 – tog svakog drugog mjeseca projekta Opštini dostavljaju narativni i finansijski izvještaji za prethodna dva mjeseca projekta i završni narativni i finansijski izvještaj o ukupnim utrošenim sredstvima, uz ovjerene kopije računa i faktura za cijeli period trajanja projekta. Provedenom revizijom utvrdili smo da su korisnici dostavljali završne narativne i finansijske izvještaje sa priložima računa.

Izvršavanje rashoda vršiti u skladu sa planiranim sredstvima na poziciji, a u skladu sa 57. Zakonom o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta Opštine Bugojno;

Potrebno je preispitati postojeće kriterije za raspodjelu sredstava transfera za kulturu na način da se svaki utvrđeni i bodovani kriterij može dokazati tačno propisanom dokumentacijom, u cilju izbjegavanja subjektivne procjene i transparentnog trošenja budžetskih sredstava;

U narednom periodu osigurati da Zapisnici komisije na vrednovanju projekata sadrže popratnu dokumentaciju (Tabele za evaluaciju svih članova komisije), a koje su osnov za sačinjavanje konačne rang liste projekata koja se prosljeđuje Opštinskom načelniku na odobravanje;

Donijeti internu proceduru kojom će se obuhvatiti svi subjekti za finansiranje projekata (javna preduzeća, javne ustanove i organizacije civilnog društva/nevladine organizacije, istom utvrditi minimalne i maksimalne iznose finansiranja ali i raspone finansiranja unutar donje i gornje granice finansiranja a na bazi osvojenih bodova;

Transfer za sport iskazan je u iznosu od **187.444 KM** i u odnosu na plan više je ostvaren za 6.444 KM ili 3,56 %. Najveći dio sredstava doznačen je Sportskom savezu opštine Bugojno u iznosu od 137.438 KM (73 %). Nije prezentiran izvještaj o utrošku sredstava na osnovu kojeg bi potvrdili za koje namjene su utrošena doznačena sredstva čime ne možemo potvrditi da Opština prati namjensko trošenje budžetskih sredstava. Opština sa savezom nije zaključila ugovor o finansiranju kojim bi se utvrdila prava i obaveze saveza, između ostalih i izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava.

Zaključiti ugovor o finansiranju sa Sportskim savezom Opštine Bugojno kojim će se utvrditi iznos finansiranja, način realizacije, kao i izvještavanje o utrošku sredstava, u cilju namjenskog utroška istih;

Transfer za odbranu magistarskih radova i doktorskih disertacija iskazan je u iznosu od 7.222 KM. Pravo na finansiranje odbrane magistarskih radova priznavalo se u iznosu od 500 KM na osnovu pojedinačno podnesenih zahtjeva bez dostavljanja dokumentacije u prilogu. Smatramo da je Opština trebala donijeti procedure kojim će se utvrditi kriteriji i postupak ostvarivanja prava na priznavanje troškova odbrane.

Donijeti procedure kojim će se utvrditi kriteriji i postupak ostvarivanja prava na priznavanje troškova odbrane magistarskih radova i doktorskih disertacija;

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od **449.240 KM** i odnose se na isplate stipendija studentima, socijalne i zdravstvene pomoći, isplate invalidnim licima, transfere penzionerima, transfere za preventivne aktivnosti u borbi protiv ovisnosti i za unapređenje zdravlja žena i materinstva, transfer udruženju RVI-HIDRA, transfer JOB-u i Udrugi dragovoljaca domovinskog rata, transfer za alternativni

smještaj raseljenih lica, transfer za elementarne nepogode i transfer za deminiranje. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo sljedeće:

- **Za stipendije studentima** iskazan je izdatak od **100.400 KM** što je u odnosu na plan manje ostvarenje za 149.600 KM ili 59,84 %. Opštinsko vijeće je 06.03.2014. godine donijelo Odluku o dodjeli stipendija redovnim studentima u akademskoj 2013/2014. godini kojom se dodjeljuje 250 stipendija. U martu 2014. godine raspisan je Konkurs za dodjelu stipendija redovnim studentima u akademskoj 2013/2014 godini. Pravilnikom o standardima i kriterijima za dodjelu stipendija redovnim studentima iz 2014. godine, utvrđeni su opći uvjeti, kriteriji i bodovanje kandidata za dodjelu stipendija na području Opštine. Odlukom Opštinskog vijeća formirana je Komisija za provođenje procedure dodjele stipendija sa zadatkom da razmotri i analizira sve pristigle prijave i napravi Listu dobitnika stipendija. Sačinjena Informacija o dodjeli stipendija upućena Opštinskom vijeću i načelniku kao i utvrđene Liste kandidata potpisane od strane pomoćnika načelnika za Službu za privredu, društvene djelatnosti i opću upravu, umjesto članova komisije. **U skladu sa navedenim Pravilnikom, saglasnost na konačnu listu dobitnika stipendija trebalo je dati Opštinsko vijeće, međutim ista nije prezentirana. Utvrdilo smo da se broj stipendija na spiskovima za isplatu ne slaže sa brojem odobrenih stipendija u Odluci o dodjeli stipendija (za jednu stipendiju), za što nam nije prezentirano pojašnjenje, niti odluka kojom se odobrava dodatna stipendija.** Sa korisnicima stipendija ugovori su zaključeni 01.09.2014. godine kojim je utvrđeno da će se stipendije isplaćivati 10 mjeseci počev od 01.09.2014. godine. Do kraja 2014. godine evidentirane su četiri tranše u iznosu od 100.400 KM, dok će preostalih šest tranši u iznosu od 150.600 KM teretiti narednu 2015. godinu, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. **Skrećemo pažnju na značajno kašnjenje u objavi Javnog poziva, raspodjeli sredstava, evidentiranju i isplati stipendija, te smatramo da bi proceduru Javnog poziva za dodjelu stipendija trebalo provesti početkom fiskalne godine za tekuću školsku godinu.**
- **Udruženju penzionera** doznačena su sredstva u iznosu od **24.000 KM**, koja su planirana Budžetom Opštine za 2014. godinu. Prezentiran je finansijski izvještaj za utrošenih 20.000 KM za period 01.01.-30.11.2014. godine koji je dostavljen nakon što je Opština uputila pismeni zahtjev za dostavljanje. Udruženje je sredstva dobilo po jednom osnovu, a utrošena su po tri osnova: za novčane pomoći za penzionere (10.000 KM), obilaskе bolesnih penzionera (5.000 KM) i nabavku pelena za odrasle (5.000 KM). Uz izvještaj nije dostavljena dokumentacija u prilogu kojom bi se potvrdilo u koje namjene su sredstva utrošena, dok Opština sa udruženjem nije zaključila ugovor o finansiranju kojim bi regulisala međusobna prava i obaveze te obavezu izvještavanja o namjenskom utrošku dodjeljenih sredstava.
- **Socijalne i zdravstvene pomoći** izvršene su u iznosu od **48.732 KM**. Pravo na iste pojedinci su ostvarivali na osnovu podnesenih zahtjeva, po osnovu kojih su sredstva odobravana od strane načelnika. Prilikom obavljanja revizije odgovorne osobe nisu prezentirale interni akt kojim su regulisana navedena prava iz kojeg razloga nismo mogli potvrditi osnovanost i način dodjele sredstava za navedene namjene. Navedeni Pravilnik je dostavljen naknadno uz očitovanje Opštine, iz kojeg razloga ostajemo pri iznijetim konstatacijama.

Provođenje procedura za dodjelu stipendija provoditi početkom fiskalne godine za tekuće školsku godinu, u cilju pravovremene dodjele i isplate krajnjim korisnicima, kao i ispravnog evidentiranja, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;

Liste dobitnika stipendija kao i Informaciju o dodjeli stipendija sačinjavati na način da iste potvrđuju imenovani članovi komisije svojim potpisom, a isplate stipendija vršiti prema stvarnom broju odobrenih stipendija, uz saglasnost Opštinskog vijeća, u skladu sa Pravilnikom o standardima i kriterijima za dodjelu stipendija redovnim studentima;

Sa krajnjim korisnicima tekućih transfera zaključivati ugovore o finansiranju kojim će se regulisati međusobna prava i obaveze kao i obaveza izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava;

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od **483.804 KM** što je u odnosu na plan manje ostvarenje za 25.196 KM ili 4,95 %. U navedenom iznosu sadržan je transfer političkim partijama

(120.000 KM), transfer Vatrogasnom društvu (121.000 KM), transfer ostalim udruženjima (117.963 KM), transfer za javnu kuhinju (50.000 KM), transfer nevladinim organizacijama na projektnoj osnovi (15.000 KM), transfer za zapošljavanje mladih (10.784 KM), transfer za implementaciju omladinske strategije (9.500 KM) i transfer za vjerske zajednice (39.557 KM).

Za prijavu **projekata nevladinih organizacija**, Opština je raspisala Javni poziv 20.03.2014. godine kojim je utvrđena visina sredstava za odobrene projekte u rasponu od 500 KM do 2.000 KM. Dužina trajanja svakog projekta određena je od tri do maksimalnih šest mjeseci, s tim da se izabrani projekti trebaju implementirati u periodu između mjeseca juna i decembra 2014. godine. Korišteni kriteriji bodovanja potpuno su identični kriterijima koji su se primjenjivali prilikom bodovanja tekućeg transfera za kulturu, što je šire pojašnjeno u dijelu teksta transfera za kulturu. **Revizorskom timu nisu prezentirane pojedinačne bodovne liste svih članova komisije na osnovu kojih je utvrđen ukupan broj bodova po projektima, čime ne možemo potvrditi izvršeno bodovanje i raspodjelu sredstava na osnovu istih. Iako je bilo propisano Odlukom o načinu odabira projekata nevladinih/neprofitnih organizacija po LOD metodologiji, nije formirana komisija (Tim) za praćenje, zbog čega se ne može potvrditi da je vršen nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.**

Potrebno je utvrditi kriterije za raspodjelu sredstava transfera nevladinim organizacijama na način da se svaki utvrđeni i bodovani kriterij može dokazati tačno propisanom dokumentacijom, u cilju izbjegavanja subjektivne procjene i transparentnog trošenja budžetskih sredstava;

U narednom periodu osigurati da Zapisnici komisije na vrednovanju projekata sadrže popratnu dokumentaciju (Tabele za evaluaciju svih članova komisije), a koje su osnov za sačinjavanje konačne rang liste projekata koja se prosljeđuje Opštinskom načelniku na odobravanje;

Osigurati nadzor nad namjenskim trošenjem doznačenih sredstava po projektima, vršiti analizu narativnih i finansijskih izvještaja, konstatovati eventualne nepravilnosti i sačinjavati Izvještaj o utrošku sredstava za fiskalnu godinu, te isti dostavljati Opštinskom vijeću na razmatranje;

Tekući transfer za **parlamentarne političke partije** iskazan je u iznosu od **120.000 KM** koliko je i planirano Budžetom za 2014. godinu. Za finansiranje političkih partija Opština je primjenjivala Odluku Opštinskog vijeća o visini naknada za rad političkih stranaka koje participiraju u Opštinskom vijeću koja je na snazi od 09.11.2013. godine. Shodno navedenoj Odluci, političkim partijama doznačavana su sredstva u iznosu od 400 KM po vijećniku, u fiksnom mjesečnom iznosu. Odlukom o izvršavanju Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu nije propisan način raspodjele sredstava političkim partijama koje čine Opštinsko vijeće, što je svakako potrebno učiniti u narednom periodu.

Odlukom o izvršavanju Budžeta Opštine Bugojno propisati način raspodjele sredstava političkim partijama;

Subvencije javnim preduzećima su realizovane u iznosu od **881.763 KM**. U cilju povjeravanja vršenja javnih ovlaštenja u oblasti komunalnih djelatnosti, Opštinsko vijeće je 2007. godine donijelo sljedeće odluke: 1) **Odluku o povjeravanju vršenja javnih ovlaštenja Javnom komunalnom uslužnom preduzeću „Čistoća“ Bugojno** (prikupljanje i odvoz komunalnog otpada, nabavljanje i postavljanje kontejnera zatvorenog tipa, odlaganje komunalnog otpada i uređenje gradske deponije, selektivno sakupljanje otpada, pranje ulica,...); 2) **Odluku o povjeravanju javnih ovlaštenja Javnom preduzeću za stambeno – komunalne djelatnosti i lokalne puteve Bugojno** (javna rasvjeta, uništavanje pasa lotalica, održavanje saobraćajne infrastrukture koja podrazumijeva popravke i modernizaciju ulica, pločnika, trgova, parkinga, i dr.,...); 3) **Odluku o povjeravanju javnih ovlaštenja Javnom komunalnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ Bugojno** (snadbijevanje potrošača vodom, održavanje, korištenje i izgradnja vodovodne mreže, održavanje, korištenje i izgradnje kanalizacione mreže, sakupljanje i odvođenje otpadnih voda,...). Navedenim preduzećima su u 2014. godini za obavljanje ovih poslova doznačena sredstva na ime subvencija, i to: **JP Čistoća u iznosu od 60.000 KM, Javnom preduzeću za stambeno – komunalne djelatnosti 90.000 KM i JP Vodovod i kanalizacija 60.000 KM**. U skladu sa članom 41. Zakona o komunalnim djelatnostima i Odlukama o prenosu javnih ovlaštenja, navedena javna preduzeća su bila dužna najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, podnositi izvještaj o vršenju povjerenih ovlaštenja. **Do okončanja revizije (juni 2015. godine) izvještaji o vršenju povjerenih javnih ovlaštenja još uvijek nisu dostavljeni Opštini.** Također, u skladu sa članom 5. Odluke o izvršavanju Budžeta Opštine Bugojno za 2014. godinu, korisnici tekućih transfera su obavezni u roku

od mjesec dana po utrošku sredstava dostaviti izvještaj sa dokumentacijom o namjenskom utrošku, a za sredstva koja nisu utrošena ili su djelimično utrošena u budžetskoj godini dostaviti izvještaj sa 31.12.2014. godine. Navedena preduzeća nisu nadležnoj Službi za stambeno – komunalne poslove na vrijeme dostavila navedene izvještaje, već su iste dostavile tek u vrijeme obavljanja revizije tako da isti nisu mogli biti kvalitativno analizirani od strane nadležne službe (iz prezentiranih izvještaja se ne može donijeti stav o tome da li su doznačena sredstva iz Budžeta Opštine namjenski utrošena)¹. **Imajući u vidu naprijed navedeno, ne može se potvrditi da su Javno preduzeće „Čistoća“ Bugojno, „Javno preduzeće za stambeno – komunalne djelatnosti i lokalne puteve“ Bugojno i „Vodovod i kanalizacija“ Bugojno doznačena sredstva na ime subvencija u potpunosti utrošila za obavljanje poslova po osnovu povjerenih javnih ovlaštenja.**

Poduzeti sve zakonske mjere i aktivnosti kako bi korisnici subvencija u propisanim rokovima dostavljali izvještaje o namjenskom utrošku doznačenih sredstava iz Budžeta Opštine Bugojno;

Osigurati da javna preduzeća kojima su povjerena javna ovlaštenja dostavljaju izvještaje o vršenju povjerenih javnih ovlaštenja, u skladu sa zakonskim propisima;

Pored toga, na ime subvencija za JP Veterinarsku stanicu Bugojno izvršeno je 22.000 KM, a ista nije podnijela izvještaj o namjenskom utrošku sredstava do momenta okončanja revizije. Nakon izvršene privatizacije kapitala u postupku prodaje „metodom tendera u maloj privatizaciji“ i donesenog Rješenja o odobrenju upisa izvršene privatizacije u sudski registar od strane Agencije za privatizaciju Srednjobosanskog kantona od 17.07.2014. godine, **navedeno preduzeće je promijenilo status i 09.09.2014. godine upisano na novog vlasnika.** Upis vlasništva u sudski registar se osporava od strane Opštinskog pravobranilaštva, a Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Srednjobosanskog kantona je 09.12.2014. godine donijelo Rješenje kojim je uvažilo zahtjev za zaštitu zakonitosti i ukinulo Rješenje Agencije za privatizaciju Srednjobosanskog kantona od 17.07.2014. godine i **trenutno je u toku proces pred Opštinskim sudom u Travniku radi rješavanja po zahtjevu opštine Bugojno za brisanje iz sudskog registra novog vlasnika, a paralelno s tim je u toku upravni spor koji je od strane „novih“ vlasnika podignut protiv Rješenja Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Srednjobosanskog kantona od 17.07.2014. godine.** Konstatovali smo da je u sudskom registru od strane „novog vlasnika“ kao lice ovlašteno za zastupanje subjekta upisa navedena ista osoba koja je prema ranije donesenom Rješenju Vijeća od 30.09.2013. godine bila imenovana za vršioca dužnosti direktora JP „Veterinarska stanica“ Bugojno, tako da postoji dilema da li navedeno lice trenutno djeluje po ovlaštenju Vijeća ili po ovlaštenju „novog vlasnika“.

Potrebno je da se Opštinsko vijeće Bugojno preispita ranije doneseno Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti direktora JP „Veterinarska stanica“ Bugojno od 30.09.2013. godine, te u skladu sa konstatovanim poduzme adekvatne mjere;

6.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi realizovani su u iznosu od 608.602 KM, što u odnosu na odobrena sredstva od 675.000 KM predstavlja izvršenje od 90,16 %.

Kapitalni transfer za lokalne puteve realizovan je u iznosu od 336.289 KM što predstavlja 55,25 % ukupnog izvršenja kapitalnih transfera. **Nadležne opštinske službe nisu prezentirale dokumentaciju na osnovu koje bi mogli potvrditi da postoji plan kapitalnih ulaganja iz opštinskog budžeta u lokalne puteve (lokacije, vrsta radova, potrebni iznos sredstava i dinamika radova) što je bila obaveza utvrđena Zakonom o budžetima u FBiH, već se stiče utisak da se o tome gdje će se uložiti sredstva i u kojem iznosu uglavnom odlučuje načelnik tokom godine.** Tako smo utvrdili da su JP za stambeno komunalne djelatnosti doznačena sredstva u iznosu od 4.673 KM na osnovu dostavljenog zahtjeva koji se odnosi na asfaltiranje lokalnih puteva u MZ Novo Naselje, u čijem prilogu se nalazila VI privremena situacija ispostavljena javnom preduzeću za izvršene radove od strane DD „Rudnici gipsa“ u iznosu od 67.059 KM. Na isti način su doznačena sredstva u iznosu od 5.327 KM, na osnovu zahtjeva koji se također odnosio na asfaltiranje lokalnih puteva u MZ Novo

¹ Prema prezentiranom izvještajima za 2014. godinu Javno preduzeća za stambeno – komunalne djelatnosti Bugojno je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 376.858 KM, rashode 394.780 KM, gubitak u poslovanju 17.922 KM; JP Vodovod i kanalizacija Bugojno je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 1.106.248 KM, rashode 1.104.849 KM, dobit u poslovanju 1.399 KM; JP Čistoća Bugojno je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 1.083.315 KM, rashode 1.081.720 KM i dobit u poslovanju 1.595 KM.

Naselje. **Kapitalni transfer za elektromrežu** realizovan je u iznosu od **48.673 KM** što predstavlja **8 %** ukupnog izvršenja kapitalnih transfera. Provedenom revizijom smo utvrdili da su sredstva doznačena krajnjim korisnicima, također bez plana kapitalnih ulaganja, a na osnovu donesenih odluka načelnika Opštine kojim se isti pozitivno izjasnio na pristigle zahtjeve od strane istih. Tako smo utvrdili da su sredstva doznačena: MZ Vrbanja Bugojno u iznosu od 1.700 KM (radi pružanja pomoći za uplatu mjernog mjesta u naselju – završetak projekta javne rasvjete u mjesnoj zajednici), JP za stambeno komunalne djelatnosti i lokalne puteve Bugojno 3.742 KM (za plaćanje troškova održavanja javne rasvjete i zamjene sijalica na gradskom trgu). **Ističemo da su navedena sredstva kapitalnih transfera za lokalne puteve i elektromrežu doznačena, bez donošenja odluke i potpisivanja ugovora o namjenskom utrošku sredstava, na osnovu svojeručno upisanog iznosa od strane načelnika na pristigлом zahtjevu javnog preduzeća ili mjesne zajednice, što smatramo neopravdanim.**

Kapitalni transfer za rekonstrukciju Spomen parka i platoa ispred Župnog ureda u naselju Centar realizovan je u iznosu od **38.977 KM** što predstavlja **6,4 %** ukupnog izvršenja kapitalnog transfera. Provedenom revizijom smo utvrdili da su navedeni radovi u iznosu od 38.977 KM izvršeni u skladu sa potpisanim Ugovorom o izvođenju radova zaključenim 16.10.2014. godine između Opštine i preduzeća ZFR „Eurogradnja“ Bugojno na iznos 48.493 KM, a da **ostatak nerealizovanog ugovora u iznosu od 9.516 KM nije evidentiran u knjigovodstvenim evidencijama.**

Kapitalni transfer za JU „Kulturno sportski centar“ Bugojno realizovan je u iznosu od **18.500 KM** što predstavlja **3 %** ukupnog izvršenja kapitalnog transfera. Provedenom revizijom smo utvrdili da su sredstva doznačena navedenom javnom preduzeću na osnovu donesenih odluka načelnika Opštine kojim se isti pozitivno izjasnio na pristigle zahtjeve od strane istog (6.000 KM doznačeno za izradu projekta Povećanje energetske efikasnosti i 12.500 KM doznačeno za nabavku opreme i rekonstrukciju objekta). **Nadležne opštinske službe nisu prezentirale dokumentaciju koja potvrđuje da su sredstva i utrošena za navedene namjene.**

Potrebno je donijeti dinamički plan ulaganja budžetskih sredstava za realizaciju kapitalnih projekata, u kojem će se precizno definisati krajnji korisnici ili lokacije, vrsta potrebnih radova, roba ili usluga, kao i planirani iznos sredstava;

Kapitalne transfere izvršavati na osnovu potpisanih ugovora kojima će se decidno navesti prava i obaveze ugovorenih strana, praćenje namjenskog utroška od strane nadležne službe, izvještavanje i nadzor;

6.2.5 Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci realizovani su u iznosu od **455.480 KM** i u odnosu na planirane veći su za 160,27 %. U okviru navedenog izvršenja na **nabavku zemljišta** je utrošeno **25.750 KM**, **nabavku građevina** (rekonstrukciju ulica Bosanska i Kalinska) **287.987 KM**, **nabavku opreme u upravi** **22.526 KM**, **nabavku stalnih sredstava u obliku prava** (izrada dokumentacije za sanaciju tehnički neuređene deponije) **42.297 KM** i **za otplata kredita** **76.920 KM**. Ističemo da, iako je bila planirana, rekonstrukcija zgrade Opštine nije izvršena, kao ni nabavka opreme u upravi u planiranom iznosu. S druge strane, iako nije bilo planirano, započeta je realizacija projekta rekonstrukcije ulica Bosanska i Kalinska i projekta za zatvaranje tehnički neuređenih deponija što je jednim dijelom omogućeno doznačavanjem sredstava od strane Federalnog ministarstva prometa i komunikacija u skladu sa Programom utroška sredstava po osnovu GSM licence (odobreno 280.000 KM, doznačeno 212.006 KM) i Federalnog ministarstva okoliša i turizma (odobreno i doznačeno 76.488). Obavljenom revizijom smo utvrdili da nastavak realizacije projekta za zatvaranje tehnički neuređenih deponija (ostalo neutrošeno 34.191 KM evidentirano na kontu 511125) i projekta za rekonstrukciju ulica Bosanska i Kalinska nije planiran u Budžetu Opštine za 2015. godinu, iako će se u skladu sa Ugovorom o građenju i usvojenim Programom utroška sredstava po osnovu GSM licence za navedeni projekat koji nije završen doznačiti još preostalih 67.994 KM, dok će Opština finansirati preostalu razliku

ugovorenih radova u iznosu od 23.926 KM¹. **Zbog navedenog, ne može se potvrditi da se na odgovarajući način vrši praćenje i realizaciju kapitalnih projekata i da je planiranje kapitalnih primitaka i izdataka za 2014. i 2015. godinu izvršeno na osnovu relevantne dokumentacije, u navedenom dijelu.**

Uvidom u realizaciju potpisanog Ugovora o građenju sa izabranim izvođačem radova za rekonstrukciju ulica Bosanska i Kalinska „Rudnici gipsa“ z.d.d. Donji Vakuf (vrijednosti 379.907 KM od kojih je 20 % avansno doznačeno), utvrdili smo da je sa 31.12.2014. godine izvršeno radova u vrijednosti od 265.007 KM a da je u knjigovodstvenim evidencijama kao izvršenje ugovora iskazano 287.987 KM. **Konstatovana razlika u iznosu od 22.980 KM se odnosi na nepravilno evidentiranje avansno doznačenih sredstava, koja su umjesto kao potraživanja za date avanse knjižena kao izvršenje budžeta, a za koji iznos finansijski izvještaji Opštine nisu realno i fer iskazani, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja (Zakon o budžetima u FBiH, Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH).**

Izdaci za otplate dugova su iskazani u iznosu od **76.920 KM**, a navedeni iznos se odnosi na servisiranje obaveza opštine Bugojno, u skladu sa otplatnim planom, po osnovu Ugovora o kreditnom zaduženju kod Razvojne banke FBiH koji je potpisan 06.06.2012. godine u iznosu od 500.000 KM (kamatna stopa 4 %), a u svrhu finansiranja rekonstrukcije ulice Sultan Ahmeda u Bugojnu. Troškovi kamata po navedenom osnovu su za 2014. godinu obračunati i evidentirani u iznosu od 15.511 KM, a preostale obaveze po navedenom kreditu su na dan 31.12.2014. godine iznosile 377.913 KM što je evidentirano na obavezama za dugoročne kredite i zajmove (konto 411332).

Osigurati praćenje i realizaciju kapitalnih projekata u skladu sa odobrenim Budžetom Opštine, a nezavršene radove po osnovu potpisanih ugovora u toku planirati za realizaciju u narednom periodu, u cilju planskog i sistematičnog izvršavanja budžeta Opštine;

Namjenske prihode i primitke koji nisu iskorišteni u prethodnoj godini prenijeti u budžet tekuće budžetske godine, u skladu sa članom 48. Zakona o budžetima u FBiH;

Rashode i izdatke iskazivati u obračunskom periodu kada je obaveza za plaćanje i nastala, u skladu sa modificiranim principom nastanka poslovnog događaja, odnosno prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja;

6.2.6 Nadzor nad namjenskim utroškom tekućih i kapitalnih transfera

Članom 5. Odluke o izvršavanju Budžeta je utvrđeno da su korisnici tekućih i kapitalnih transfera obavezni u roku od mjesec po utrošku sredstava dostaviti izvještaj sa dokumentacijom o namjenskom utrošku, a najkasnije do 31.12.2014. godine. U suprotnom su obavezni, kako je Odlukom propisano, izvršiti povrat neopravdanih sredstava u Budžet o čemu postupak pokreće služba nadležna za realizaciju tekućih i kapitalnih transfera (u okviru koje se nalaze transferi u budžetu). **Prilikom obavljanja revizije smo konstatovali da, u pojedinim slučajevima, nadležne službe uopće nemaju informaciju o tome na koji način se vrši realizacija određenog transfera, iako su isti u Posebnom dijelu usvojenog Budžeta Opštine razvrstani u njihovu nadležnost. Pored toga, nadležne službe odgovorne za izvršavanje transfera nemaju pregledne i potpune informacije o tome da li su sredstva i doznačena krajnjim korisnicima, a naročito nemaju uspostavljene pomoćne evidencije o namjenskom pravdanju i utrošku doznačenih sredstava, te smo konstatovali da u 2014. godini nije bilo ni pokrenutih postupaka za povrat ranije doznačenih a neopravdanih sredstava.** Isto tako, članom 16. Odluke je propisano da se nadzor nad korištenjem budžetskih sredstava vrši putem revizije, za koju smo konstatovali da nije ni uspostavljena. Članom 17. Odluke je propisano da nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovima korisnika, te nad zakonitošću i svrsishodnom upotrebom budžetskih sredstava obavlja Služba za finansije i inspekcijски nadzor **na zahtjev načelnika.** Nije prezentirana dokumentacija da je Služba za finansije i inspekcijски nadzor, kako je previđeno na zahtjev načelnika, vršila nadzor nad utroškom dostavljenih budžetskih sredstava krajnjim

¹ Ugovor o građenju sa izvođačem „Rudnici gipsa“ z.d.d. Donji Vakuf za rekonstrukciju ulica Bosanska i Kalinska zaključen u iznos od 379.907 KM od čega je u 2014. godini izvršeno 287.987 KM, od čega 212.006 KM iz doznačenih sredstava po osnovu GSM licence i ostatak od 75.981 iz Budžeta Opštine. Programom utroška sredstava po osnovu GSM licence planirano za navedeni projekat da se doznači 280.000 KM. Dakle, 379.907 KM – 280.000 KM = 99.907 KM. 280.000 KM – 212.006 = 67.994 KM. 99.907 KM – 75.981 KM = 23.926 KM.

korisnicima. Imajući u vidu naprijed navedeno, može se konstatovati da Opština Bugojno nije na adekvatan način obavljala poslove praćenja, izvještavanja i nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava krajnjim korisnicima po osnovu tekućih i kapitalnih transfera, odnosno da nisu ispoštovane odredbe Odluke o izvršavanju Budžeta za 2014. godinu u navedenom dijelu. Navedeno naročito dolazi do izražaja ako se ima u vidu činjenica da je Budžetom za 2014. godinu planirano izvršenje čak 45 tekućih i 19 kapitalnih transfera čije izvršenje iznosi 3.223.076 KM i predstavlja 48,23 % ukupnog izvršenja Budžeta. Zbog navedenog bi trebalo donijeti Procedure (interni akt) kojim će se na jasan i precizan način propisati ko će i na koji način obavljati poslove praćenja, izvještavanja krajnjih korisnika i nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava krajnjim korisnicima po osnovu tekućih i kapitalnih transfera, sačinjavati Zbirni izvještaj, kao i odgovornosti zaduženih osoba.

Potrebno je donijeti Procedure (interni akt) kojim će se na jasan i precizan način propisati ko će i na koji način obavljati poslove praćenja, izvještavanja krajnjih korisnika i nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava krajnjim korisnicima po osnovu tekućih i kapitalnih transfera, sačinjavati Zbirni izvještaj, kao i odgovornosti zaduženih osoba;

Odlukom o izvršavanju Budžeta Opštine precizirati tekuće i kapitalne transfere te istom utvrditi kako će se vršiti nadzor nad namjenskim trošenjem dodijeljenih sredstava i izvještavanje o izvršenom nadzoru;

7. Imovina, obaveze i izvori sredstava

U finansijskim izvještajima Opštine na dan 31.12.2014. godine iskazana je **vrijednost aktive u iznosu od 2.992.518 KM**, od čega se na vrijednost materijalnih sredstava odnosi 2.431.097 KM, dugoročna razgraničenja 31.753 KM, novčana sredstva 186.158 KM, kratkoročna potraživanja 243.895 KM, kratkoročne plasmane 128.164 KM, zalihe materijala i robe 201 KM i kratkoročna razgraničenja 28.751 KM.

Pregled sredstava i izvora sredstava iskazan je u tabeli Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine u Prilogu Izvještaja.

Godišnji popis imovine i obaveza sa danom 31.12.2014. godine su izvršile tri imenovane komisije od strane načelnika opštine. Komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza Budžeta Opštine Bugojno je, u skladu sa aktom o formiranju, izvršila samo popis blagajne i novčanih sredstava na računima Opštine. Popis novčanih sredstava je ispravno izvršen, međutim u zapisniku Komisije nisu data obrazloženja razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, koje razlike smo konstatovali prilikom obavljanje revizije u iznosu od 33.758 KM (knjigovodstveno stanje novčanih sredstava 186.158 KM, stvarno stanje 152.400 KM). Naime, Opština je 12.02.2014. godine sa Privrednom bankom d.d. Sarajevo zaključila **Ugovor o overdraft kreditu – dozvoljenom prekoračenju po transakcijskom računu**, kojim je banka odobrila Opštini korištenje dozvoljenog prekoračenja po principu dozvoljenog negativnog salda u maksimalnom iznosu od 250.000 KM i sa krajnjim rokom korištenja kredita do 13.02.2015. godine. Na iskorišteni iznos dozvoljenog prekoračenja obračunava se kamata po stopi od 8 % godišnje, i to terećenjem transakcijskog računa, mjesečno, isti dan po izvršenom obračunu. **Ukupno plaćene kamate na osnovu korištenja dozvoljenog prekoračenja na dan 31.12.2014. godine su iznosile 11.517 KM, a na 31.12.2014. godine prekoračenje (minus) na navedenom računu je iznosio 33.758 KM.** Kako transakcijski račun ne bi bio u minusu na dan 31.12.2014. godine isti je knjigovodstvenim stavom sveden na iznos od 0 KM, i to na način da je isti zadužen za navedeni iznos, dok je na drugoj strani odobren konto obaveze od direktnog zaduživanja (1/331333). **Zbog navedenog knjiženja, stanje novčanih sredstava Opštine nije ispravno iskazano u knjigovodstvenim evidencijama Opštine i u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2014. godine za iznos od 33.758 KM, što smatramo neopravdanim. Obzirom da popisna komisija nije izvršila popis potraživanja i obaveza već je ista samo preuzela kartice istih iz knjigovodstvenih evidencija i njihova stanja unijela u Zapisnik, ne može se potvrditi ni da je izvršeno usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja istih, u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Komisija za popis sredstava i sitnog inventara je, u skladu sa aktom o formiranju, izvršila popis te konstatovala manjak dijela stalnih sredstava i sitnog inventara u odnosu na knjigovodstveno stanje (uredske fotelje, HP kamera i mikrofoni), te je predložila načelniku da donese Odluku o načinu evidentiranja

utvrđenog manjka stalnih sredstava i sitnog inventara. Načelnik je 24.02.2015. godine donio „Zaključak o manjku stalnih sredstava i sitnog inventara“ kojim je odredio da se utvrđeni manjak stalnih sredstava sadašnje vrijednosti 511 KM i utvrđeni manjak sitnog inventara nabavne vrijednosti 1.994 KM knjiži na teret Opštine, što je i provedeno u poslovnim knjigama. Odgovorne osobe, koje su bile zadužene za stalna sredstva za koja je konstatovano da su manjak, u pismenim izjavama su navele da su navedena sredstva kroz dugi niz godina uništena, zastarjela i neupotrebljiva, te su predložili otpis istih, dok je za nedostajuće mikrofone izjavljeno da su isti ukradeni još 2013. godine, bez prezentiranja zapisnika o krađi u navedenom periodu. Imajući u vidu naprijed navedeno, ne može se potvrditi da je otpis stalnih sredstava, konstatovanih kao manjak, sadašnje vrijednosti 511 KM, izvršen uz dosljedno poštivanje zakonskih propisa. Također smo konstatovali da je načelnik 11.02.2015. godine donio „Zaključak o prihvatanju zapisnika Komisije za otpis stalnih sredstava i sitnog inventara“ kojim je prihvaćen prijedlog da se izvrši rashodovanje određenog dijela sredstava zbog loma, kvara i nemogućnosti popravke (nabavna vrijednost 4.656 KM, ispravka 4.209 KM i sadašnja vrijednost 447 KM). Iako navedena sredstva nisu bila uništena, provedeno je pogrešno knjiženje kojim je isknjižena nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti istih, dok je sadašnja vrijednost ostala i dalje da se vodi na stalnim sredstvima van upotrebe do njihovog uništenja.

Korištenje sredstava po osnovu Ugovora o overdraft kreditu knjižiti kao kratkoročno kreditno zaduženje, a novčana sredstva iskazivati u stvarnom iznosu;

Godišnji popis imovine i obaveza vršiti uz dosljedno poštivanje Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, a rashodovanje i otpis stalnih sredstava usljed dotrajalosti ili manjka vršiti uz dosljedno poštivanje zakonskih propisa u dijelu ispravnog knjiženja i nadoknade štete od strane odgovornih osoba;

Stalna sredstva u pripremi su iskazana u iznosu od **622.624 KM**, od čega se na vrijednost izvršenih radova na sanaciji ulica Bosanska i Kalinska po osnovu ugovora potpisanog 2014. godine odnosi 287.987 KM, na izvršene radove na izgradnji mosta preko rijeke Vrbas u naselju Gračanica 272.498 KM i na izvedene radove na zgradi Opštine 62.139 KM, a po osnovu potpisanih ugovora iz 2010. godine. Imajući u vidu da se značajna sredstva nalaze na poziciji stalnih sredstava u pripremi već duži period, a po osnovu potpisanih ugovora iz 2010. godine, na traženje revizije prezentirana je pismena zabilješka od strane odgovornih osoba iz Službe za finansije i inspeksijski nadzor, **u kojoj je navedeno da nisu mogli aktivirati uložena sredstva jer im je nedostajala dokumentacija, iako su na navedeno više puta upozoravali nadležne opštinske službe, putem dopisa.**

Vezano za izgradnju mosta u naselju Gračanica (ugovoreno 269.629 KM, sa okončanom situacijom vrijednost radova iznosila 272.498 KM), konstatujemo da je isti finansiran iz dodijeljenih sredstava GSM licence u skladu sa Programom utroška sredstava usvojenog 2010. godine od strane Vlade FBiH kojom prilikom je za realizaciju navedenog projekta odobreno 300.000 KM¹. Međutim, po pristizanju okončane situacije na iznos od 68.156 KM, ukupna vrijednost izvedenih radova je iznosila 272.498 KM i veći je od ugovorenog za 2.869 KM, što je i plaćeno preduzeću „Komotin“ d.o.o. Jajce, po nalogu načelnika u skladu sa Odlukom od 04.08.2011. godine. U skladu sa utvrđenom Metodologijom za korištenje raspoloživih sredstava za projekte koji se finansiraju iz GSM licence, po donošenju Odluke o prijenosu okončanog projekta na odgovornog implementatora, implementator je dužan provesti aktivnosti **uknjižbe okončanog projekta** u svoju knjigovodstvenu evidenciju, preuzeti dalje upravljanje i održavanje istog, te o tome pismeno obavijestiti Federalno ministarstvo prometa i komunikacija. Međutim, iako je u „Službenim novinama FBiH“ broj 37/2012, objavljena Odluka o prijenosu okončanog projekta izgradnje mosta preko rijeke Vrbas u naselju Gračanica, **nije izvršeno upisivanje prava korištenja navedenog mosta na Opštinu, a samim tim nije izvršen ni prenos uloženi sredstava na stalna sredstva u upotrebi. Međutim, prema navodima iz donesene Presude Opštinskog suda u Travniku od 10.09.2012. godine, Opština Bugojno na ime duga za građevinske radove na izgradnji ovog mosta preko rijeke Vrbas u naselju Gračanica tužitelju „Komotin“ d.o.o. je dužna isplatiti i iznos od 27.409 KM sa zakonskim kamatama, počev od 08.06.2011. godine pa do konačne isplate. U obrazloženju presude se navodi da je osnov plaćanja obračun izvedenih dodatnih i nepredviđenih**

¹ Obzirom da je ugovor za realizaciju navedenog projekta potpisan na iznos od 269.629 KM, nije bilo ni potrebe da FBiH doznači Opštini razliku sredstava između planiranog iznosa Program utroška sredstava po osnovu GSM licence i ugovorenog iznosa od 30.371 KM.

radova na mostu, koje je radove Opština ovjerila, čime je nesporno prihvatila da će izvršiti i sve finansijske obaveze prema tužitelju, što nije učinila. Navedena presuda je izvršena na osnovu sudskog izvršnog rješenja 30.04.2015. godine, na teret Budžeta Opštine za 2015. godinu u ukupnom iznosu od 42.379 KM, od čega se 27.409 KM odnosi na glavnica, a ostatak od 14.970 KM na zatezne kamate i sudske troškove. Prema pismenom obrazloženju od strane odgovorne osobe Službe za stambeno – komunalne poslove, obnovu i razvoj i mjesne zajednice od 21.05.2015. godine, analizom dodatnih i nepredviđenih radova utvrđeno je da nedostaju sredstva u iznosu od 27.409 KM da bi most bio potpuno u funkciji, a pošto je Vlada FBiH za navedeni projekat odobrila 300.000 KM očekivali su da će se iz tih sredstava pokriti nepredviđeni i dodatni radovi, što nije odobreno, iako se je Opština više puta pismeno obraćala Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. **Dakle, iako je ugovorena cijena za izgradnju mosta u naselju Gračanica iznosila 269.629 KM za navedene namjene utrošeno je 314.877 KM, a predmetni most još uvijek nije uknjižen kao pravo korištenja Opštine, što smatramo neopravdanim.**

Vezano za uložena sredstva za radove na zgradi Opštine, u skladu sa zaključenim Ugovorom o izvođenju radova na postavljanju plastične stolarije (podrumske prostorije) i preostali fasadni otvori iz 2010. godine sa preduzećem „Komotin“ d.o.o. Jajce, ukupne vrijednosti 73.796 KM, ugovoreni radovi iako su trebali, nisu završeni u roku od 20 dana od dana uvođenja u posao, koji rok je istekao još 2010. godine. Prema pismenoj izjavi odgovorne osobe koja je bila zadužena za obavljanje stručnog nadzora nad izvođenjem radova i njihove dinamike, u ime i za račun Opštine, od 21.05.2015. godine, po osnovu dijela izvršenog posla ugovorač je ispostavio I i II privremenu situacije ukupne vrijednosti 62.139 KM, koje su u cjelosti ovjerene, a istom nije poznat razlog zbog kojeg je izvođač radova napustio gradilište. Dostavljene situacije su izmirene i knjižene na stalna sredstva u pripremi. Ukoliko izvođač ne izvrši ugovorene radove u predviđenom roku, u skladu sa članom 25. navedenog Ugovora, definisani su penali u iznosu od 0,1 % dnevno od ugovorene vrijednosti s tim da ukupan iznos penala ne može biti veći od 5 % vrijednosti ugovorenih radova. Imajući u vidu da je izvođač radova napustio gradilište i da Opština nije postupila u skladu sa članom 25. potpisanog Ugovora u smislu naplate penala, **ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne aktivnosti prilikom realizacije potpisanog Ugovora sa preduzećem Komotin d.o.o. Jajce u cilju završetka započetih radova na zgradi Opštine.**

Potrebno je izvršiti analizu i uvid u realizaciju potpisanog Ugovora sa preduzećem Komotin d.o.o. Jajce, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere i aktivnosti, u skladu sa zakonskim propisima, a naročito u dijelu koji se odnosi upis prava korištenja izgrađenog mosta i ovjeravanje dodatnih radova mimo potpisanog ugovora;

Osigurati realizaciju svih potpisanih ugovora u skladu sa odredbama kojima se definišu prava i obaveze ugovorenih strana, a naročito u dijelu koji se odnosi na poštivanje utvrđenih rokova i naplatu penala;

Dugoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od **31.753 KM**, a ista se odnose na obračunate i neplaćene kamate po osnovu uzetog kredita od Razvojne banke FBiH, što smo detaljnije pojasnili u dijelu izvještaja koji se odnosi na Kapitalne izdatke.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od **243.895 KM**, a ista se odnose na potraživanja od pravnih i fizičkih lica po osnovu zakupa javnih površina za postavljanje kioska i jednog poslovnog prostora (242.340 KM) i na potraživanja za bolovanje preko 42 dana (1.554 KM). Detaljnije o problemu naplate potraživanja po osnovu zakupa naveli smo u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Prihode po osnovu naknada za zakup javnih površina.

Kratkročni plasmani su iskazani u iznosu od **128.165 KM**, a isti se odnose na potraživanja po osnovu datih pozajmica u prethodnom periodu (DD „Kvalitet“ Bugojno 27.333 KM, „Tvornica za proizvodnju kožne obuće“ Bugojno 37.750 KM, „ATP Špedicija“ 3.000 KM, „Urbanizam, projektovanje i inženjering“ 14.400 KM i JP „Fond za stambeno komunalnu djelatnost i lokalne puteve“ 45.682 KM). Prema prezentiranim pomoćnim evidencijama od strane Opštinskog pravobranilaštva, konstatujemo da je preduzeće DD „Kvalitet“ Bugojno utuženo samo za iznos od 7.733 KM po potpisanom ugovoru o pozajmici 1996. godine, dok isto uopće nije utuženo za iznos od 20.000 KM koji se odnosi na datu pozajmicu po ugovoru iz 1999. godine. Također nije utuženo ni JP „Fond za stambeno komunalnu djelatnost i lokalne puteve“ po osnovu nevracene pozajmice date u iznosu od 45.682 KM. Ostala potraživanja po osnovu kratkoročnih plasmana su utužena i predmet su

izvršnog postupka koji je u toku. Kako smo utvrdili da nisu utužena potraživanja po osnovu datih pozajmica preduzećima DD „Kvalitet“ Bugojno (20.000 KM) i JP Fondu za stambeno komunalnu djelatnost (45.682 KM), ne može se potvrditi da su poduzete zakonske mjere na povratu pozajmica, niti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja kratkoročnih plasmana sa stvarnim stanjem za iznos od 65.682 KM i za koji iznos finansijski izvještaji nisu realno i fer iskazani u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Prema prezentiranoj korespondenciji između Službe za finansije i inspekcijски nadzor i Opštinskog pravobranilaštva, u vezi godišnjeg popisa, Pravobranilaštvo se 23.12.2014. godine izjasnilo da su zastarjela potraživanja Opštine samo ona koja se odnose na dug taksista i ista prema evidencijama iznose 720 KM, dok su sva ostala utužena potraživanja aktivna, odnosno u postupku sudskog izvršenja. Što se tiče upita Službe za finansije koji se odnosi na planiranje Budžeta Opštine, odnosno visine potraživanja za koja je izvjesno da će biti naplaćena i visine obaveza za koje je realno očekivati da će biti izvršene u narednom periodu na teret Budžeta opštine, stiče se utisak da postoji međusobno nerazumijevanje u pogledu načina izvještavanja (puno korespondencije sa puno pojedinačnih informacija koje nisu kvantificirane). Zbog toga smo mišljenja da postoji potreba da se međusobna korespondencija između Službe za finansije i inspekcijски nadzor i Opštinskog pravobranilaštva uredi i sistematizuje na način da se ista definira internim aktom koji bi osigurao redovno izvještavanje i pratio knjigovodstvene evidencije u cilju što kvalitetnijeg i svrsishodnijeg izvještavanja kroz godišnje izvještaje budžeta i postupanje u skladu sa zakonskim propisima. Preporuku u vezi navedenog smo dali u dijelu koji se odnosi na naplatu opštinskih prihoda.

Potrebno je izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja kratkoročnih plasmana sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;

U finansijskim izvještajima Opštine na dan 31.12.2014. godine iskazana je **vrijednost pasive u iznosu od 2.992.518 KM**, od čega se na kratkoročne tekuće obaveze odnosi 385.980 KM, obaveze za kratkoročne kredite i zajmove 33.758 KM, obaveze prema uposlenima 190.021 KM, finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama 187 KM, **kratkoročna razgraničenja 1.545.563 KM**, obaveze za dugoročne kredite i zajmove 377.913 KM (Ugovor o kreditnom zaduženju kod Razvojne banke FBiH) i izvori sredstava 459.096 KM.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od **1.545.563 KM**, u okviru kojih se na razgraničene prihode po osnovu nenaplaćenog zakupa javnih površina od fizičkih i pravnih lica odnosi 242.340 KM, na razgraničene prihode po osnovu namjenskih sredstava 43.489 KM i na **razgraničene rashode 1.259.734 KM**. **Skrećemo pažnju da su u okviru razgraničenih rashoda evidentirane neizmirene obaveze po osnovu tekućih i kapitalnih transfera u iznosu od 1.259.398 KM (stav za knjiženje 614, 615/391291), u okviru kojih se najveći iznos neizmirenih obaveza odnosi na: obaveze za poljoprivredne poticaje (285.295 KM), nerealizovane odluke iz 2014. godine (146.138 KM), obaveze prema JP Vodovod i kanalizacija 98.500 KM, javnoj kuhinji (88.403 KM), Sportskom savezu (72.688 KM). Navedene obaveze su najbolji pokazatelj nelikvidnosti Opštine, ako se ima u vidu da je ista na transakcijskom računu na kraju godine imala negativan saldo u iznosu od -33.758 KM, obzirom da je koristila dozvoljeno prekoračenje, u skladu sa potpisanim Ugovorom o overdraft kreditu sa Privrednom bankom d.d. Sarajevo. U vezi postupanja Opštine u navedenoj situaciji, detaljnije smo naveli u dijelu pod tačkom 5 i 6. Izvještaja (planiranje novčanog toka, poslovi praćenja, izvršenja, izvještavanja i nadzora nad realizacijom tekućih i kapitalnih transfera, nedonošenje rebalansa Budžeta) gdje smo dali i određene preporuke.**

Ukoliko se u toku budžetske godine zbog nastanka novih obaveza za budžet ili promjena privrednih kretanja povećaju rashodi i/ili izdaci, odnosno smanje prihodi i/ili primici budžeta potrebno je provesti mjere za uravnoteženje budžeta, a ukoliko iste ne urode plodom izvršiti izmjene i dopune budžeta kako je to propisano članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH;

Potrebno je poduzeti sistemske mjere i aktivnosti u cilju povećanja likvidnosti, putem povećanja prihoda i smanjenja rashodovnih stavki Budžeta opštine Bugojno;

8. Javne nabavke

Prema prezentiranim podacima Opštine, u 2014. godini provedeno je ukupno 12 postupaka javnih nabavki, te su zaključeni ugovori u vrijednosti 616.874 KM (sa PDV-om). Opština nije donijela Pravilnik o nabavci roba, usluga i radova. Planom javnih nabavki planirana je nabavka kancelarijskog materijala i sitnog inventara 60.000 KM, digitalizacija katastra 30.000 KM, kapitalni projekti infrastrukture 280.000 KM, obnova elektro mreže 40.000 KM i postupanje sa napuštenim životinjama 30.000 KM. **Iako je Opština sačinila Plan javnih nabavki, istim nisu obuhvaćena stalna sredstva, odnosno nije sačinjen poseban Plan nabavki stalnih sredstava, koji bi morao biti usklađen sa Budžetom Opštine, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.**

U skladu sa Okvirnim sporazum zaključenim 2013. godine, sa preduzećem „HIFA PETROL“ d.o.o. Sarajevo, na period od tri godine, Opština je u 2014. godini izvršila nabavku lož ulja ukupne vrijednosti od 80.760 KM. Provedenom revizijom nismo mogli iskontrolisati usaglašenost nabavljenih količina sa potpisanim Ugovorom, iz razloga jer tenderskom dokumentacijom nije bila obuhvaćena količinska specifikacija. **Konstatujemo da Opština, iako je bila u obavezi, nije postupila u skladu sa članom 13. Zakona o javnim nabavkama BiH, kojim je utvrđeno da tenderska dokumentacija u najsazetijem obliku sadržava između ostalih informacija i količinsku specifikaciju.**

Donijeti Pravilnik o nabavci roba, usluga i radova kojim će se utvrditi procedura provođenja javnih nabavki Opštine, te sačinjavati Plan nabavki stalnih sredstava usklađen sa Budžetom Opštine, kako je to predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH;

Tendersku dokumentaciju sačinjavati tako da ista pored ostalih neophodnih informacija sadrži i količinsku specifikaciju, u skladu sa članom 13. Zakonom o javnim nabavkama BiH.

9. KOMENTAR

Opština Bugojno se očitovala dopisom broj 01-14-03074-14 od 16.07.2015. godine na dostavljeni Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Opštine Bugojno za 2014. godinu. U navedenom očitovanju su dati komentari na određene nalaze i date preporuke. Prihvatili smo data obrazloženja i dostavljenu dokumentaciju koja se odnosi na broj popunjenih radnih mjesta, razmatranje Izmjena i dopuna Budžeta Opštine za 2014. godinu od strane Opštinskog vijeća, utvrđivanje koeficijenata za plaće uposlenih u Opštinskom javnom pravobranilaštvu Bugojno, korištenje zvaničnih naziva opštinskih službi i postojanje Pravilnika o raspodjeli novčanih sredstava za dodjelu jednokratne novčane pomoći licima u stanju socijalne potrebe, što smo i inkorporirali u izvještaj.

Međutim, komentare koji se odnose na date preporuke u dijelu preispitivanja usaglašenosti odredbi Odluke o opštinskoj upravi i odredbi pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Službe za civilnu zaštitu i Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika sa članovima 51. i 52. Zakona o organizaciji uprave u FBiH (u dijelu davanja saglasnosti Opštinskog vijeća), kao i donošenje Odluke o dodjeli stipendija u akademskoj 2013/ 2014. godini i raspodjelu sredstava socijalne i zdravstvene pomoći nismo mogli prihvatiti iz razloga jer nisu data adekvatna obrazloženja i dostavljena relevantna dokumentacija kojom se isti dokazuju. Detaljno pojašnjenje u vezi očitovanja i razlozima zbog kojih nismo prihvatili date komentare i obrazloženja dato je u Komentaru na dostavljeno Očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2014. godinu, koji je dostavljen menadžmentu Opštine uz konačan Izvještaj.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:
Dunja Logo, dipl. oec.

Vođa tima:
Nasiha Biberović, dipl.oec

Član tima:
Seida Isaković, dipl.oec

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Opštine za 2014. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- 1. Program rada načelnika i Program rada Opštinskog vijeća Bugojno donositi za svaku godinu, a praćenje provođenja programa vršiti u okviru izvještaja o aktivnostima opštinskog načelnika svake godine, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, u skladu sa odredbama člana 45. Statuta i člana 53. Poslovnika o radu Vijeća;*
- 2. Potrebno je preispitati usaglašenost odredbi Odluke o opštinskoj upravi i pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Službe za civilnu zaštitu i Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika sa članovima 51. i 52. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, kao i upošljavanje na radna mjesta koja nisu sistematizivana;*
- 3. Potrebno je preispitati odredbe Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika u dijelu koji se odnosi na rukovođenje i obavljanje zajedničkih poslova (radni odnosi, javne nabavke, vozni park, održavanje,...);*
- 4. Donijeti nedostajuće interne akte u cilju uređenja sistema internih kontrola. Pravilnik o internim kontrolama donijeti na način da se taksativno opišu svi značajni procesi koji se obavljaju od strane postojećih službi i utvrde kontrolne aktivnosti, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola, utvrđivanja obima složenosti poslova koji se obavljaju od strane utvrđenih radnih mjesta u okviru postojećih službi i realne procjene opterećenosti istih;*
- 5. Uspostaviti funkciju interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH u cilju praćenja i ocjenjivanja sistema internih kontrola;*
- 6. Potrebno je da Opština sačinjava godišnje i tromjesečne planove novčanih tokova za izvršenje Budžeta Opštine u skladu sa članovima 52. i 53. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 5. i 6. Zakona o trezoru u FBiH;*
- 7. Potrebno je donijeti kriterije za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve Budžeta Opštine Bugojno;*
- 8. U potpunosti implementirati odredbe Zakona o trezoru u FBiH u dijelu uvođenja trezorskog poslovanja i donošenja predviđenih podzakonskih akata (pravilnika);*
- 9. Ukoliko se u toku budžetske godine zbog nastanka novih obaveza za budžet ili promjena privrednih kretanja povećaju rashodi i/ili izdaci, odnosno smanje prihodi i/ili primici budžeta potrebno je provesti mjere za uravnoteženje budžeta, a ukoliko se ne može uravnotežiti izvršiti izmjene i dopune budžeta kako je to propisano članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH;*
- 10. Potrebno je poduzeti sistemske mjere i aktivnosti u cilju povećanja likvidnosti, putem povećanja prihoda i smanjenja rashodovnih stavki Budžeta Opštine Bugojno;*
- 11. Ugovore o obročnom plaćanju naknada zaključivati uz dosljedno poštivanje odredbi Odluke o izmjeni Odluke o građevinskom zemljištu koju je Vijeće donijelo 13.07.2005. godine i zakonskih propisa koji regulišu izdavanje urbanističkih saglasnosti i odobrenja za građenje, a naročito u dijelu koji se odnosi na predavanje bezuslovnih bankarskih garancija kao mjere osiguranja plaćanja;*
- 12. Poduzeti sve zakonske mjere i aktivnosti u cilju naplate i evidentiranja svih neplaćenih potraživanja po osnovu naknade za uređenje građevinskog zemljišta i naknade za pogodnost (rentu) u knjigovodstvene evidencije Opštine;*
- 13. U predmetu Duraković Kemal i Gufurović Smail, preispitati izdato Rješenje o urbanističkoj saglasnosti, Rješenje o odobrenju za građenje i Ugovor o načinu plaćanja obračunate naknade za uređenje građevinskog zemljišta i naknade za pogodnost za građenje spratnog stambenog objekta, te u skladu sa konstatovanim poduzeti sve zakonske mjere i aktivnosti u cilju naplate duga;*

14. *U predmetu Dautbegović Sabahudinu i Beganović Zekir, preispitati Rješenje o utvrđivanju prvenstvenog prava korištenja neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta, odredbe potpisanog ugovora o obročnom plaćanju naknada i ispunjenje obaveza navedenih investitora, te u skladu sa konstatovanim poduzeti zakonske mjere i aktivnosti;*
15. *Preispitati odredbe Odluke o privremenom korištenju javnih površina na području Opštine Bugojno koja je donesena 2003. godine i odredbe Odluke o tarifama komunalnih taksi na području opštine Bugojno u dijelu visine komunalne takse i načina za dodjelu javnih površina u cilju postavljanja ljetnih bašti ispred ugostiteljskih objekata;*
16. *Preispitati mogućnost da nadležna Služba za urbanizam u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti za zauzimanja javnih površina u cilju postavljanja ljetnih bašti ispred ugostiteljskih objekata prethodno izdaje posebno rješenje o visini komunalne takse čime bi se stvorili uslovi da isto bude izvršni naslov za naplatu u sudskom postupku;*
17. *Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju koja se odnosi na zakup javnih površina u predmetima: Udruženje žena Đerđef, Ana Lozančić (Caffe Amadeus) i Vrban Mehrid, te na osnovu konstatovanog poduzeti sve zakonom propisane mjere, kao i raskid spornih ugovora i uklanjanje postavljenih objekata, kako je to predviđeno zakonskim propisima;*
18. *Imajući u vidu da se u dugim sudskim postupcima u veoma malom procentu naplaćuju opštinski prihodi po osnovu zakupa javnih površina, poslovnog prostora i gradskog građevinskog zemljišta poduzeti sistemske mjere u cilju prevazilaženja navedenog problema i povećanja naplate prihoda (analiza i poboljšanje postojećih propisa);*
19. *Potrebno je donijeti internu proceduru kojom će se propisati na koji način se vrši saradnja između nadležnih opštinskih službi i Opštinskog pravobranilaštva u cilju pravovremenog, istinitog i tačnog informisanja i poduzimanja adekvatnih aktivnosti u zavisnosti od konstatovanih problema;*
20. *Uskladiti Odluku o komunalnoj naknadi sa Zakonom o komunalnoj djelatnosti i osigurati da se prihodi od opštinskih komunalnih naknada uplaćuju na depozitni račun Opštine i raspoređuju Budžetom Opštine Bugojno, u skladu sa zakonskim propisima;*
21. *Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o naplati neporeznih prihoda Opštine u dijelu koji se odnosi na uspostavljanje baze podataka i izvještavanje prema Vijeću;*
22. *Potrebno je da Opštinsko vijeće u što kraćem roku donese Pravilnik o plaćama i naknadama plaće, kojim će utvrditi koeficijente za obračun plaće za opštinskog načelnika, državne službenike i namještenike u Opštinskom organu državne službe i Stručnoj službi Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika, a u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH;*
23. *Priznavanje rashoda i izdataka vršiti u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;*
24. *Donijeti interni akt kojim će se regulisati pravo na priznavanje troškova mobilnih telefona i utvrditi iznos do kojeg se vrši priznavanje nastalih troškova. Za fiksne telefone po kancelarijama takođe utvrditi način praćenja nastalih troškova;*
25. *U cilju poboljšanja sistema internih kontrola popunjavanje putnih naloga PN 4 vršiti u cjelosti, osigurati da se isti zaključuju krajem mjeseca, sačinjavati mjesečne izvještaje o pređenoj kilometraži i potrošnji goriva, a točenje goriva vršiti samo u službena vozila Opštine;*
26. *Isplatu vijećničkih paušala vršiti samo za mjesec u kojima je prethodno održana sjednica Opštinskog vijeća, te preispitati opravdanost isplate naknada sekretara Opštinskog vijeća i opštinskog načelnika i predsjedavajućem Opštinskog vijeća, obzirom da isti svoju funkciju obavljaju profesionalno;*
27. *Ugovore o djelu sačinjavati tako da isti sadrže detaljan opis poslova koji se trebaju izvršiti i istima utvrditi obavezu dostavljanja izvještaja nakon izvršenog posla a prije isplate ugovorene naknade;*
28. *Izvršavanje rashoda vršiti u skladu sa planiranim sredstvima na poziciji, a u skladu sa 57. Zakonom o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršavanju Budžeta Opštine Bugojno;*

29. *Potrebno je preispitati postojeće kriterije za raspodjelu sredstava transfera za kulturu na način da se svaki utvrđeni i bodovani kriterij može dokazati tačno propisanom dokumentacijom, u cilju izbjegavanja subjektivne procjene i transparentnog trošenja budžetskih sredstava;*
30. *U narednom periodu osigurati da Zapisnici komisije na vrednovanju projekata sadrže popratnu dokumentaciju (Tabele za evaluaciju svih članova komisije), a koje su osnov za sačinjavanje konačne rang liste projekata koja se prosljeđuje Opštinskom načelniku na odobravanje;*
31. *Donijeti internu proceduru kojom će se obuhvatiti svi subjekti za finansiranje projekata (javna preduzeća, javne ustanove i organizacije civilnog društva/nevladine organizacije, istom utvrditi minimalne i maksimalne iznose finansiranja ali i raspone finansiranja unutar donje i gornje granice finansiranja a na bazi osvojenih bodova;*
32. *Zaključiti ugovor o finansiranju sa Sportskim savezom Opštine Bugojno kojim će se utvrditi iznos finansiranja, način realizacije, kao i izvještavanje o utrošku sredstava, u cilju namjenskog utroška istih;*
33. *Donijeti procedure kojim će se utvrditi kriteriji i postupak ostvarivanja prava na priznavanje troškova odbrane magistarskih radova i doktorskih disertacija;*
34. *Provođenje procedura za dodjelu stipendija provoditi početkom fiskalne godine za tekuće školsku godinu, u cilju pravovremene dodjele i isplate krajnjim korisnicima, kao i ispravnog evidentiranja, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
35. *Liste dobitnika stipendija kao i Informaciju o dodjeli stipendija sačinjavati na način da iste potvrđuju imenovani članovi komisije svojim potpisom, a isplate stipendija vršiti prema stvarnom broju odobrenih stipendija, uz saglasnost Opštinskog vijeća, u skladu sa Pravilnikom o standardima i kriterijima za dodjelu stipendija redovnim studentima;*
36. *Sa krajnjim korisnicima tekućih transfera zaključivati ugovore o finansiranju kojim će se regulisati međusobna prava i obaveze kao i obaveza izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava;*
37. *Potrebno je utvrditi kriterije za raspodjelu sredstava transfera nevladinim organizacijama na način da se svaki utvrđeni i bodovani kriterij može dokazati tačno propisanom dokumentacijom, u cilju izbjegavanja subjektivne procjene i transparentnog trošenja budžetskih sredstava;*
38. *U narednom periodu osigurati da Zapisnici komisije na vrednovanju projekata sadrže popratnu dokumentaciju (Tabele za evaluaciju svih članova komisije), a koje su osnov za sačinjavanje konačne rang liste projekata koja se prosljeđuje Opštinskom načelniku na odobravanje;*
39. *Osigurati nadzor nad namjenskim trošenjem doznačenih sredstava po projektima, vršiti analizu narativnih i finansijskih izvještaja, konstatovati eventualne nepravilnosti i sačinjavati Izvještaj o utrošku sredstava za fiskalnu godinu, te isti dostavljati Opštinskom vijeću na razmatranje;*
40. *Odlukom o izvršavanju Budžeta Opštine Bugojno propisati način raspodjele sredstava političkim partijama;*
41. *Poduzeti sve zakonske mjere i aktivnosti kako bi korisnici subvencija u propisanim rokovima dostavljali izvještaje o namjenskom utrošku doznačenih sredstava iz Budžeta Opštine Bugojno;*
42. *Osigurati da javna preduzeća kojima su povjerena javna ovlaštenja dostavljaju izvještaje o vršenju povjerenih javnih ovlaštenja, u skladu sa zakonskim propisima;*
43. *Potrebno je da se Opštinsko vijeće Bugojno preispita ranije doneseno Rješenje o imenovanju vršioca dužnosti direktora JP „Veterinarska stanica“ Bugojno od 30.09.2013. godine, te u skladu sa konstatovanim poduzme adekvatne mjere;*
44. *Potrebno je donijeti dinamički plan ulaganja budžetskih sredstava za realizaciju kapitalnih projekata, u kojem će se precizno definisati krajnji korisnici ili lokacije, vrsta potrebnih radova, roba ili usluga, kao i planirani iznos sredstava;*
45. *Kapitalne transfere izvršavati na osnovu potpisanih ugovora kojima će se decidno navesti prava i obaveze ugovorenih strana, praćenje namjenskog utroška od strane nadležne službe, izvještavanje i nadzor;*

46. *Osigurati praćenje i realizaciju kapitalnih projekata u skladu sa odobrenim Budžetom Opštine, a nezavršene radove po osnovu potpisanih ugovora u toku planirati za realizaciju u narednom periodu, u cilju planskog i sistematičnog izvršavanja budžeta Opštine;*
47. *Namjenske prihode i primitke koji nisu iskorišteni u prethodnoj godini prenijeti u budžet tekuće budžetske godine, u skladu sa članom 48. Zakona o budžetima u FBiH;*
48. *Rashode i izdatke iskazivati u obračunskom periodu kada je obaveza za plaćanje i nastala, u skladu sa modificiranim principom nastanka poslovnog događaja, odnosno prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja;*
49. *Potrebno je donijeti Procedure (interni akt) kojim će se na jasan i precizan način propisati ko će i na koji način obavljati poslove praćenja, izvještavanja krajnjih korisnika i nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava krajnjim korisnicima po osnovu tekućih i kapitalnih transfera, sačinjavati Zbirni izvještaj, kao i odgovornosti zaduženih osoba;*
50. *Odlukom o izvršavanju Budžeta Opštine precizirati tekuće i kapitalne transfere te istom utvrditi kako će se vršiti nadzor nad namjenskim trošenjem dodijeljenih sredstava i izvještavanje o izvršenom nadzoru;*
51. *Korištenje sredstava po osnovu Ugovora o overdraft kreditu knjižiti kao kratkoročno kreditno zaduženje, a novčana sredstva iskazivati u stvarnom iznosu;*
52. *Godišnji popis imovine i obaveza vršiti uz dosljedno poštivanje Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, a rashodovanje i otpis stalnih sredstava usljed dotrajalosti ili manjka vršiti uz dosljedno poštivanje zakonskih propisa u dijelu ispravnog knjiženja i nadoknade štete od strane odgovornih osoba;*
53. *Potrebno je izvršiti analizu i uvid u realizaciju potpisanog Ugovora sa preduzećem Komotin d.o.o. Jajce, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere i aktivnosti, u skladu sa zakonskim propisima, a naročito u dijelu koji se odnosi upis prava korištenja izgrađenog mosta i ovjeravanje dodatnih radova mimo potpisanog ugovora;*
54. *Osigurati realizaciju svih potpisanih ugovora u skladu sa odredbama kojima se definišu prava i obaveze ugovorenih strana, a naročito u dijelu koji se odnosi na poštivanje utvrđenih rokova i naplatu penala;*
55. *Potrebno je izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja kratkoročnih plasmana sa stvarnim stanjem u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;*
56. *Ukoliko se u toku budžetske godine zbog nastanka novih obaveza za budžet ili promjena privrednih kretanja povećaju rashodi i/ili izdaci, odnosno smanje prihodi i/ili primici budžeta potrebno je provesti mjere za uravnoteženje budžeta, a ukoliko iste ne urode plodom izvršiti izmjene i dopune budžeta kako je to propisano članovima 36. i 37. Zakona o budžetima u FBiH;*
57. *Potrebno je poduzeti sistemske mjere i aktivnosti u cilju povećanja likvidnosti, putem povećanja prihoda i smanjenja rashodovnih stavki Budžeta opštine Bugojno;*
58. *Donijeti Pravilnik o nabavci roba, usluga i radova kojim će se utvrditi procedura provođenja javnih nabavki Opštine, te sačinjavati Plan nabavki stalnih sredstava usklađen sa Budžetom Opštine, kako je to predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH;*
59. *Tendersku dokumentaciju sačinjavati tako da ista pored ostalih neophodnih informacija sadrži i količinsku specifikaciju, u skladu sa članom 13. Zakonom o javnim nabavkama BiH.*

IV. PRILOG
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2014. godinu
Naziv institucije: Opština Bugojno

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u predhodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A.PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	4.510.000	4.453.453	4.713.510	203.510	104,51
1.Porez na dobit pojedinca i preduzeća	15.000	14.456	6.284	-8.716	41,89
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate)	15.000	14.456	6.284	-8.716	41,89
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. I druš.za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2.Doprinosi za socijalnu zaštitu					
3.Porezi na plaću i radnu snagu	15.000	10.691	1.727	-13.273	11,51
4.Porez na imovinu	610.000	613.603	702.110	92.110	115,10
5.Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obaveze na osnovu poreza na promet dobara i usluga)	15.000	14.620	1.435	-13.565	9,57
Porezi na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodanu vrijednost	15.000	3.860	781	-14.219	5,21
Porezi na promet posebnih usluga	0	9.723	608	608	
Porezi na upotrebu dobara ili na dozvole za korištenje dobara ili za izvođenje aktivnosti					
Ostali porezi na promet proizvoda i usluga (zaostale obaveze)	0	1.036	46	46	
6.Porez na dohodak	700.000	700.490	755.169	55.169	107,88
7.Prihodi od indirektnih poreza	3.150.000	3.098.098	3.245.056	95.056	103,02
8.Ostali porezi	5.000	1.495	1.729	-3.271	34,58
B.NEPOREZNI PRIHODI (9+10+11)	2.233.000	1.866.629	1.706.908	-526.092	76,44
9.Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	38.000	33.553	60.420	22.420	159,00
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	37.500	33.477	60.340	22.840	160,91
Ostali prihodi od imovine	500	76	80	-420	16,00
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10.Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	2.193.000	1.832.526	1.645.188	-547.812	75,02
Administrativne takse	175.000	165.110	165.202	-9.798	94,40
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse	650.000	286.665	313.788	-336.212	48,28
Ostale budžetske naknade i takse	1.010.000	1.048.356	851.692	-158.308	84,33
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	308.000	295.657	272.449	-35.551	88,46
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	45.000	36.739	39.219	-5.781	87,15
Neplanirane uplate -prihodi	5.000	0	2.838	-2.162	56,76
11.Novčane kazne (neporeske prirode)	2.000	550	1.300	-700	65,00
C. KAPITALNI PRIMICI (12)					
12.Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava					
Primici od prodaje stalnih sredstava					
Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
Ostali kapitalni primici					
D.TRANSFERI I DONACIJE (13+14+15+16+17)	610.000	52.305	313.953	-296.047	51,47
13.Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
14.Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	610.000	52.305	25.459	-584.541	4,17
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	610.000	52.305	25.459	-584.541	4,17
15.Donacije					
Donacije					
16.Prihodi po osnovu zaostalih obaveza					

17.Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	288.494	288.494	
Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
Primljeni kapitalni od ostalih nivoa vlasti	0	0	288.494	288.494	
Primljeni kapitalni transferi od nevladinih izvora					
E. PRIMLJENE OTPLATE DANIH ZAJMOVA I POVRATA UČEŠĆA U KAPITALU (18)	0	0	14.073	14.073	
18.Primici od finansijske imovine	0	0	14.073	14.073	
Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlade					
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	14.073	14.073	
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
Povrat od učešća u dionicama javnih preduzeća					
Povrat od učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
I. PRIHODI I PRIMICI (A+B+C+D+E)	7.353.000	6.372.386	6.748.444	-604.556	91,78

F. TEKUĆI RASHODI (1+2+3+4+5)	6.353.000	5.717.986	5.619.174	-733.826	88,45
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.355.000	2.098.046	2.165.565	-189.435	91,96
Bruto plaće i naknade	1.990.000	1.761.474	1.882.811	-107.189	94,61
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	365.000	336.571	282.754	-82.246	77,47
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	207.000	186.510	198.949	-8.051	96,11
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	651.000	620.329	613.157	-37.843	94,19
Putni troškovi	15.000	6.060	3.901	-11.099	26,01
Izdaci za energiju	95.000	85.742	103.967	8.967	109,44
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	55.000	60.281	67.266	12.266	122,30
Nabavka materijala i sitnog inventara	60.000	47.868	59.326	-674	98,88
Izdaci za usluge prevoza i goriva	30.000	22.550	21.014	-8.986	70,05
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	1.000	1.485	500	-500	50,00
Izdaci za tekuće održavanje	30.000	24.818	19.358	-10.642	64,53
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	20.000	14.699	15.482	-4.518	77,41
Ugovorene i druge posebne usluge	345.000	356.826	322.343	-22.657	93,43
4. Tekući transferi	3.105.000	2.782.763	2.614.474	-490.526	84,20
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	697.000	715.323	728.299	31.299	104,49
Tekući transferi pojedincima	583.000	561.441	449.240	-133.760	77,06
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	509.000	439.917	483.804	-25.196	95,05
Subvencije javnim preduzećima	1.176.000	794.810	881.763	-294.237	74,98
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	40.000	44	42.174	2.174	105,44
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući transferi	100.000	271.228	29.194	-70.806	29,19
5. Izdaci za kamate i ostale naknade	35.000	30.338	27.029	-7.971	77,23
Kamate na pozajmice primljene kroz državu					
Izdaci za inostrane kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje	35.000	30.338	27.029	-7.971	77,23
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
G. KAPITALNI IZDACI (6+7)	770.000	614.914	987.162	217.162	128,20
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	95.000	15.012	378.560	283.560	398,48
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada	0	0	25.750	25.750	
Nabavka građevina	0	0	287.987	287.987	
Nabavka opreme	40.000	15.012	22.526	-17.474	56,32
Nabavka ostalih stalnih sredstava					
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	42.297	42.297	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	55.000	0	0	-55.000	0,00
7.Kapitalni transferi	675.000	599.902	608.602	-66.398	90,16
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade	565.000	569.369	550.191	-14.809	97,38
Kapitalni transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama	50.000	12.533	24.411	-25.589	48,82
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	10.000	0	0	-10.000	0,00
Kapitalni transferi javnim preduzećima	50.000	18.000	34.000	-16.000	68,00
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inostranstvo					

H. OSTALE ISPLATE (8)					
8. Izdaci za finansijsku imovinu					
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
Pozajmljivanja u inostanstvo					
9. Tekuća rezerva	50.000			-50.000	0,00
II. RASHODI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA (F+G+H)					
	7.173.000	6.332.900	6.606.336	-566.664	92,10

VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA	180.000	39.486	142.108	-37.892	78,95
VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA					
Višak rashoda pokriva se:					
a) iz kredita					
b) iz viška prihoda prošlih godina					
c) ostalo					
I. PRIMLJENI KREDITI I ZAJMOVI (10+11)					
	0	0	0	0	0
10. Primici od dugoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
11. Primici od kratkoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
J. OTPLATE PRIMLJENIH ZAJMOVA I KREDITA	80.000	76.920	76.920	-3.080	96,15
12. Izdaci za otplate dugova					
Otplate dugova primljenih kroz državu					
Spoljne otplate					
Otplate domaćeg pozajmljivanja	80.000	76.920	76.920	-3.080	96,15
Otplate unutarnjeg duga					
Otplate duga po izdatim garancijama					
III. FINANSIRANJE (I - J)	-80.000	-76.920	-76.920	3.080	96,15

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2014. godinu odobrilo dana 26.02.2015. godine.

Načelnik
Hasan Ajkunić

Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine
Naziv institucije: Opština Bugojno

Opis	31.12.2013	31.12.2014	Procentat (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	491.759	529.667	107,71
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	101.118	186.158	184,10
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	252.567	243.895	96,57
4.Kratkoročni plasmani	128.165	128.164	100,00
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
6.Zalihe materijala i robe	283	201	71,02
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja	9.626	28.751	298,68
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	2.184.668	2.462.851	112,73
9.Stalna sredstva	3.716.930	4.085.732	109,92
10.Ispravka vrijednosti	1.579.527	1.654.634	104,76
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	2.137.403	2.431.098	113,74
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja	47.264	31.753	67,18
UKUPNO AKTIVA:	2.676.426	2.992.518	111,81
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	2.168.677	2.155.509	99,39
19.Kratkoročne tekuće obaveze	446.843	385.980	86,38
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	234.869	33.758	14,37
22.Obaveze prema djelatnicima	199.113	190.021	95,43
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	186	187	100,54
24.Kratkoročna razgraničenja	1.287.666	1.545.563	120,03
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	470.344	377.913	80,35
25.Dugoročni krediti i zajmovi	470.344	377.913	80,35
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	37.405	459.096	1.227,37
28.Izvori stalnih sredstava			
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA:	2.676.426	2.992.518	111,81

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine odobrilo dana 26.02.2015. godine.

**Načelnik
Hasan Ajkunić**